

ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLAI

ĮMONĖS ISTORIJA

III dalis

ŠIAULIŲ ET ĮMONĖS ISTORIJS
trečios dalies (1998 – 2002 m.m.)

T U R I N Y S

1. Šiaulių ET įmonės ir struktūrinių padalinių vadovaujantieji darbuotojai	1
2. Įmonės struktūra ir personalas	5
3. Techniniai – ekonominiai rodikliai	10
4. Elektros energijos ir galios poreikis ir nauji įrenginiai	11
5. Elektros tinklų modernizavimas	12
6. Informacinės technologijos	14
7. Ryšiai ir teleinformatika	15
8. Įvykiai	17
9. Fizinė kultūra ir sportas	26
10. Gedimai ir avarijos	30
11. Nelaimingi atsitikimai	31
ENERGETIKA REFORMŲ SŪKURYJE. 2000 – 2002 m.m.	
12. Apie elektroenergetiką	32
13. Akcinės bendrovės "Lietuvos energija" Perdavimo tinklo Šiaulių skyrius	34
14. Vakarų skirstomųjų tinklų Šiaulių filialas	37
15. Baigiamoji dalis	40
16. <i>Priedas: AB "Lietuvos energija" ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLAI</i>	

2000 – aisiais

ŽMONĖS IR DARBAI

p. 1 - 101

1. ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ IR
STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ VADOVAUJANTIEJI DARBUOTOJAI
1998 – 2002 metai

Direktorius Vincas Ponelis

Raštinės vedėja Stefanija Mockuvienė

Direktoriaus pavaduotojas Mykolas Laurinavičius

Direktoriaus pavaduotojas elektros tiekimui
Romas Gričius

Direktoriaus pavaduotojas
Stanislovas Tolišius

* * *

Direktorius	1986.02.24 - 1999.10.01 1999.10.19	Vladas Buinevičius Vincas Ponelis
Technikos direktorius Direktoriaus pirmasis pavaduotojas	1991- 2002.02 2002.02	Mykolas Laurinavičius MykolasLaurinavičius
Ekonomikos direktorius Elektros tiekimo direktorius Direktoriaus pavaduotojas el.tiekimui	1991 - 2001.11 2001.12 - 2002.02 2002.02	Romas Gričius Romas Gričius Romas Gričius
Ūkio direktorius Direktoriaus pavaduotojas	1991 - 2002.02 2002.02 - 2002.12 2003.01.01	Stanislovas Tolišius Stanislovas Tolišius Saulius Tautvydas
Vyriausioji buhalterė	1981 - 2000.12.29 2001.01.01 - 2001.12	Elena Šaparauskienė Aurika Pelanienė
Vyriausioji finansininkė	2001.12	Aurika Pelanienė
Raštinė	1975.12	Stefanija Mockuvienė, vedėja
Ekonomikos ir personalo skyrius	1994.03 - 1999.10	Michalina Vanda Mikalauskienė, viršininkė
Ekonomikos skyrius	1999.11 - 2001.12.01	Michalina Vanda Mikalauskienė, viršininkė
Apskaitos ir ekonomikos skyrius	2001.12	Aurika Pelanienė, vyriausioji finansininkė
Personalo grupė	1999.11	Vilda Švederauskienė, grupės vadovė
Ryšių su visuomene grupė	2000.02.01 - 2000.11.23	Indra Ramanauskienė, inspektoriė ryšiams su visuomene

Kapitalinės statybos skyrius	1998.07 - 2001.01	Vladislovas Zemikas, viršininkas
Statinių priežiūros, investicijų skyrius	2001.02.01 - 2001.11.30	Vladislovas Zemikas, viršininkas
Elektros tinklų plėtros skyrius	2001.12.01 - 2002.11.30	Vladislovas Zemikas, viršininkas
Saugos darbe ir inspekcijos tarnyba	1989 - 2000.11.20	Juozas Rimas Čerka, viršininkas
	2000.12 - 2002.06	Antanas Jocas, viršininkas
Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba	2002.06	Antanas Jocas, viršininkas
Gamybos - technikos skyrius	1989 - 2002.11	Feliksas Andruškevičius, viršininkas
	2002.12	Vladislovas Zemikas, viršininkas
Kompiuterizavimo skyrius	1991 - 2002.12	Saulius Tautvydas, viršininkas
Informacinių technologijų skyrius	2003.01	Kęstutis Mikalauskas, viršininkas
Apsaugos skyrius	1993 - 2001.03	Albertas Petrulis, viršininkas
Energijos realizavimo skyrius	1989.12 - 1999.10	Vincas Ponelis, viršininkas
	1999.11 - 2002.09	Algimantas Stasys Kuzavinis, viršininkas
	2002.10	Saulius Dauknys, viršininkas
Centrinė dispečerinė tarnyba	1969 - 1999.12.31	Kazimieras Degutis, viršininkas
	2000.01.01 - 2000.11.30	Vidmantas Grušas, viršininkas
Centrinė dispečerinė grupė	2001.07	Vytautas Pivoriūnas, gr.vadovas
Izoliacijos tarnyba	1983 - 2001.01	Aleksandras Titaninas, viršininkas
Relinės apsaugos ir elektroautomatikos tarnyba	1988 - 2001.01	Romualdas Rabikis, viršininkas
Ryšių ir teleinformatikos tarnyba	1995.07	Viktoras Povelauskas, viršininkas
Pastočių tarnyba	1985 - 2000.11.30	Virgilijus Dambrauskas, viršininkas
Linijų tarnyba	1981 - 2000.11.30	Antanas Daugmaudis, viršininkas
Įrengimų remonto cechasis	1990 - 2000.02	Stanislovas Rauba, viršininkas
Elektrotechnikos tarnyba	2001.02	Romualdas Rabikis, viršininkas
Transporto tarnyba	1991.01	Virgilijus Povilaitis, viršininkas
Tiekimo skyrius	1988 - 2002.06	Stasys Vielavičius, viršininkas
Pirkimų skyrius	2002.07	Stasys Vielavičius, viršininkas
Remonto statybos tarnyba	1991 - 1999.12.31	Julijonas Regalas, viršininkas
	2000.01 - 2000.02	Albertas Jakubauskis, viršininkas
Įrenginių ir statinių remonto tarnyba	2000.03 - 2001.01	Albertas Jakubauskis, viršininkas
Statinių priežiūros ir remonto skyrius	2002.08	Albertas Jakubauskis, viršininkas
Ūkio skyrius	1996 - 2001.01	Janina Andruškevičienė, skyriaus vedėja
Ūkio aptarnavimo skyrius	2001.02 - 2002.07	Valdemaras Giedraitis, viršininkas
	2002.08	Janina Andruškevičienė, skyriaus vedėja

Šiaulių ET skyrius	1987.04	Gintas Muliolis, viršininkas
Radviliškio ET skyrius	1982 - 2001.06.08 2001.06.11	Balys Stuoka, viršininkas Antanas Henrikas Adomavičius, viršininkas
Joniškio ET skyrius	1970.10	Povilas Bielskis, viršininkas
Pakruojo ET skyrius	1986.01	Zigmas Jonas Paspirgėlis, viršininkas
Akmenės ET skyrius	1990.08	Leonas Gricius, viršininkas
Mažeikių ET skyrius	1994.01	Arvydas Šemeta, viršininkas
Kuršėnų ET skyrius	1983 - 2002.09 2002.10	Vilius Jonas Narkevičius, viršininkas Virgilijus Savickas, viršininkas
Raseinių ET skyrius	1985.12	Romualdas Morkevičius, viršininkas
Kelmės ET skyrius	1993 - 2002.11 2002.12	Ildefonsas Vaclovas Radavičius, viršininkas Jonas Enzelis, viršininkas
Profesinės sąjungos pirmininkas	2000.01.20	Viktoras Povelauskas

Sėdi (iš kairės): S.Tautvydas, J.Andruškevičienė, M.Laurinavičius, V.Ponelis, E.Pelamienė, V.Švederauskienė, R.Gricius.
Stovi pirmoje eilėje: V.Povilaitis, S.Daukrys, Z.J.Paspirgėlis, A.H.Adomavičius, A.Šemeta, S.Vielavičius, A.Jocas, P. Bielskis, G. Muliolis.
Stovi antroje eilėje: V.Pivoriūnas, V.Povelauskas, J.Enzelis, A.Jakubauskis, R.Morkevičius, L. Gricius, V. Savickas, J. Stumbrys, R. Rabikis,
V.Zemikas.

2. ĮMONĖS STRUKTŪRA IR PERSONALAS

DARBUOTOJŲ SKAIČIUS 1997.12.31 - 2002.12.31 M.

Padalinio pavadinimas	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Administracija (Dir., RŠ, EPS, Buh)	27	29	29	29	27	23
Tiekimo skyrius	10	10	9	9	11	12
Ūkio skyrius	17	20	20	13	-	-
GTS	13	14	14	13	13	14
Apsaugos skyrius	17	17	17	13	-	-
Kompiuterizavimo skyrius	9	10	10	9	9	8
SDIG	5	4	4	3	3	3
ERS	28	29	27	24	24	21
CDT	15	15	14	-	-	-
CDG	-	-	-	-	2	2
RAET	26	26	25	18	-	-
PT	35	37	40	21	-	-
LT	18	17	17	8	-	-
IT	10	10	11	11	-	-
ET	-	-	-	-	85	81
TT	50	51	52	53	55	50
RTT	29	28	29	16	15	15
RST	47	46	47	-	-	-
JRC	31	31	32	-	-	-
JSRT	-	-	-	47	-	-
ŪAS	-	-	-	-	38	26
SPRS	-	-	-	-	-	12
Šiaulių skyrius	104	106	101	99	96	99
Kuršėnų skyrius	59	61	61	59	59	57
Joniškio skyrius	60	60	61	60	60	57
Akmenės skyrius	59	60	60	57	56	56
Raseinių skyrius	80	80	81	77	78	76
Radviliškio skyrius	89	89	88	90	87	81
Mažeikių skyrius	72	73	75	75	75	73
Kelmės skyrius	74	77	77	75	73	73
Pakruojo skyrius	59	58	58	56	56	56
Viso:	1043	1058	1059	935	922	894

1999.11.01 d. Ekonomikos ir personalo skyrius reorganizuotas į Ekonomikos skyrių ir Personalo grupę. Ekonomikos skyriaus viršininke paskirta EPS viršininke Michalina Vanda Mikalauskiene.

2000.03.01 d. Įrengimų remonto cechą ir Remonto statybos tarnybą sujungtos į vieną padalinį – Įrenginių ir statinių remonto tarnybą. Viršininke paskirtas RST viršininke Albertas Jakubauskis.

2000.10.02 d. personalo vyresnioji inspektorė Vilda Švederauskienė paskirta personalo grupės vadove.

2000.12.01 d. AB "Lietuvos energija" sudėtyje buvo įsteigti Elektros perdavimo tinklo penki regioniniai skyriai: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Utenos. Į Elektros perdavimo tinklo regioninius skyrius perkelta 74 Šiaulių elektros tinklų įmonės darbuotojai. Elektros perdavimo tinklo Šiaulių regioninio skyriaus viršininke paskirtas Pastočių tarnybos viršininke Virgilijus Dambrauskas.

2000.12.01 d. Saugos darbe ir inspekcijos tarnybos viršininkei R.Čerkai perėjus dirbti į AB "Lietuvos energija", tarnybos viršininke paskirtas Šiaulių skyriaus dispečeris Antanas Jocas.

2001.02.01 d., vykdant įmonės struktūros reorganizavimą:

1. sujungtos Relinės apsaugos ir elektroautomatikos, Linijų, Pastočių, Izoliacijos, Įrenginių ir statinių remonto tarnybos į vieną padalinį – Elektrotechnikos tarnybą. Viršininke paskirtas RAET viršininke Romualdas Rabikis.

2. Ūkio skyrius pavadintas Ūkio aptarnavimo skyriumi. Į jo sudėtį įėjo Pastatų priežiūros ir eksploatacijos, Apsaugos ir Ūkio grupės. ŪAS viršininke paskirtas vyresnysis inžinierius – energetikas Valdemaras Giedraitis.

3. Kapitalinės statybos skyrius pavadintas Statinių priežiūros ir investicijų skyriumi. Viršininke paskirtas KSS viršininke Vladislovas Zemikas. 2001.12.01 SPI skyrius pavadintas Elektros tinklų plėtros skyriumi, o 2002.12.01 d. sujungtas su Gamybos technikos skyriumi.

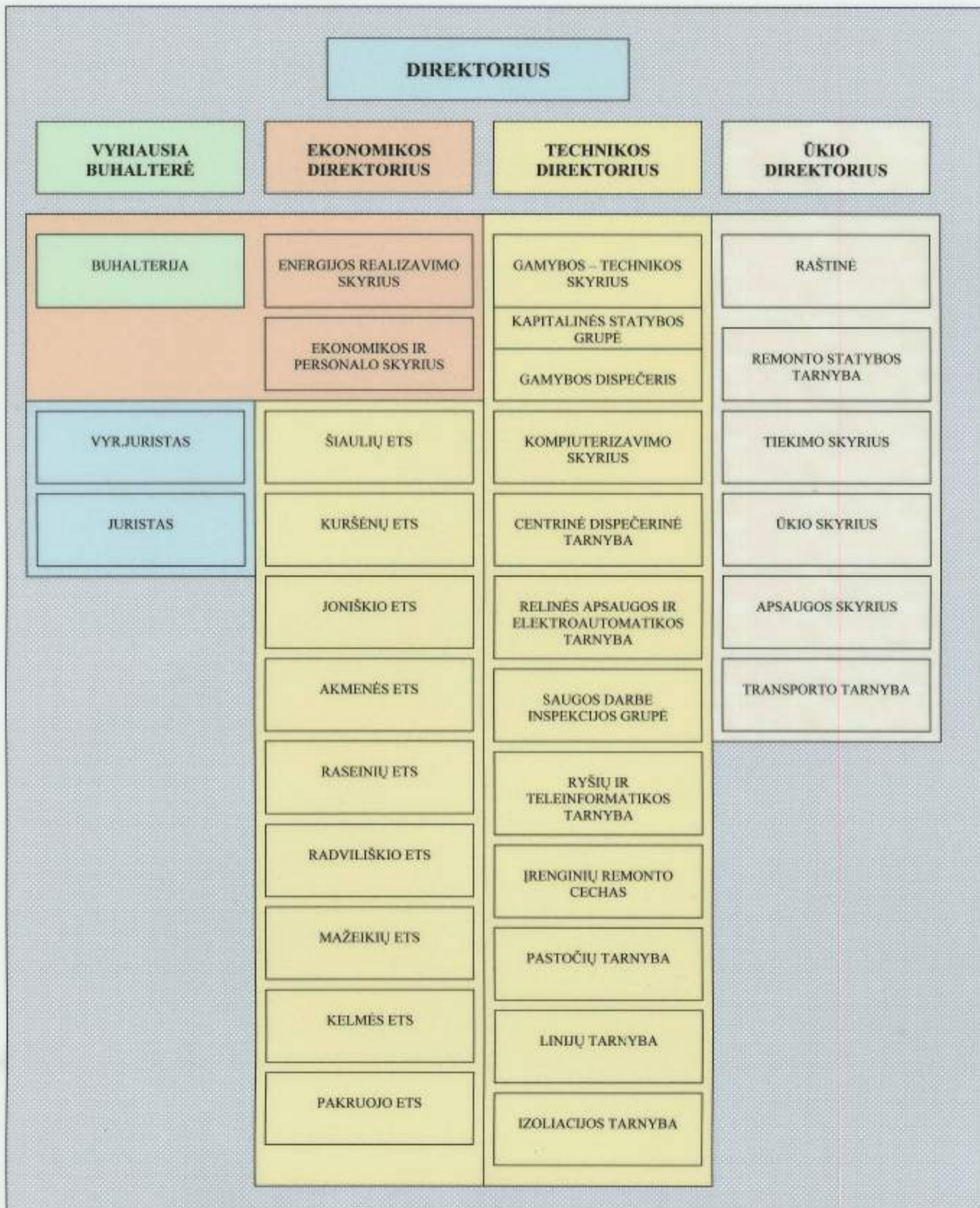
2001.06.11d., išėjus iš darbo Radviliškio skyriaus viršininkei Baliui Stuokai, skyriaus viršininke paskirtas viršininke pavaduotojas realizacijai Antanas Henrikas Adomavičius.

2001.07.01 d. įmonėje įsteigta Centrinė dispečerinė grupė. Jos vadovu paskirtas GTS inžinierius Vytautas Pivoriūnas.

2001.12.01 d. Ekonomikos skyrius ir Buhalterija buvo sujungta į vieną padalinį, pavadintą Apskaitos ir ekonomikos skyriumi. Aurika Pelanienė paskirta įmonės vyriausiąja finansininke.

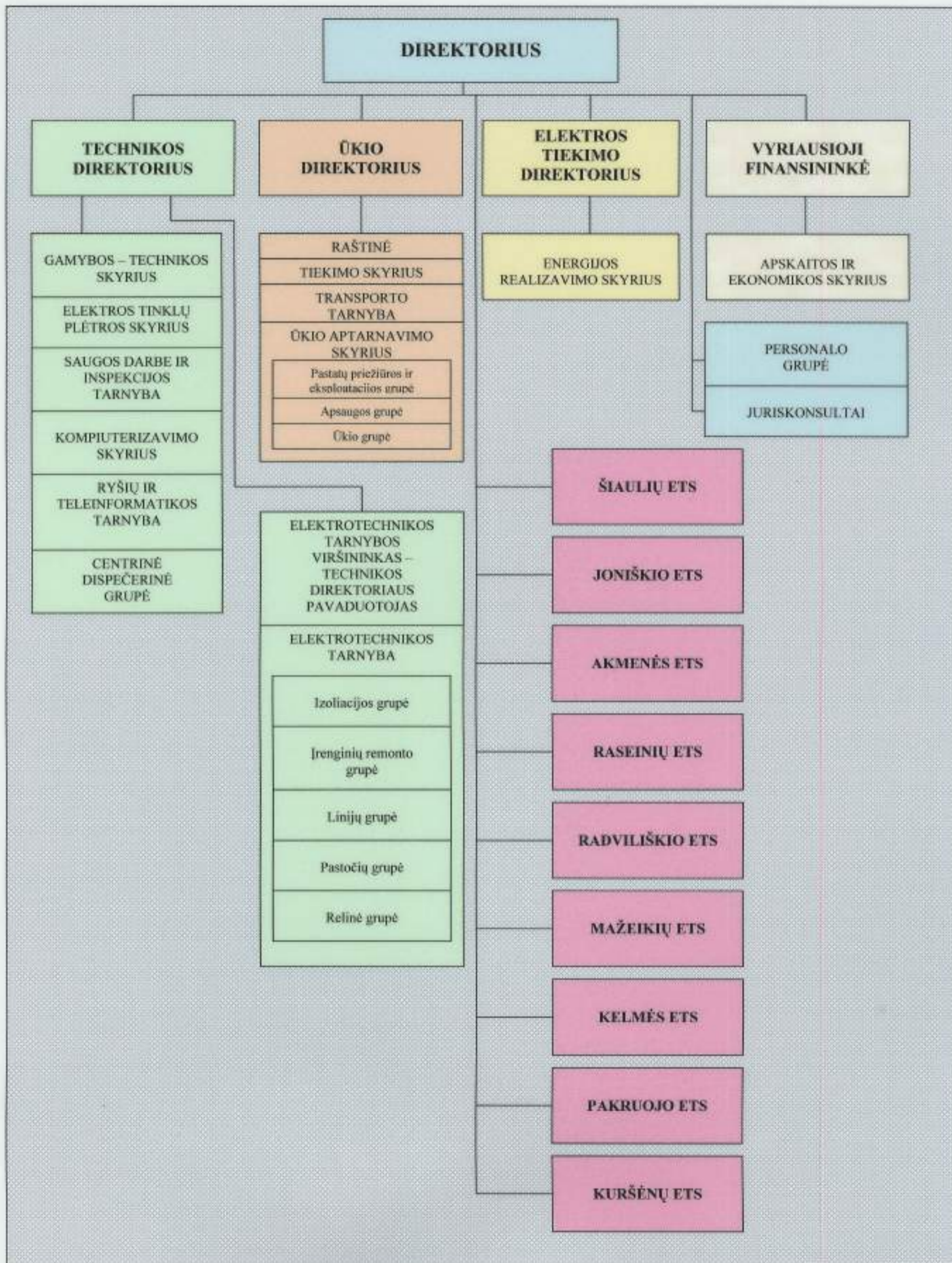
AB "LIETUVOS ENERGIJA" ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ STRUKTŪROS SCHEMA

1998 m. vasario 13 d.

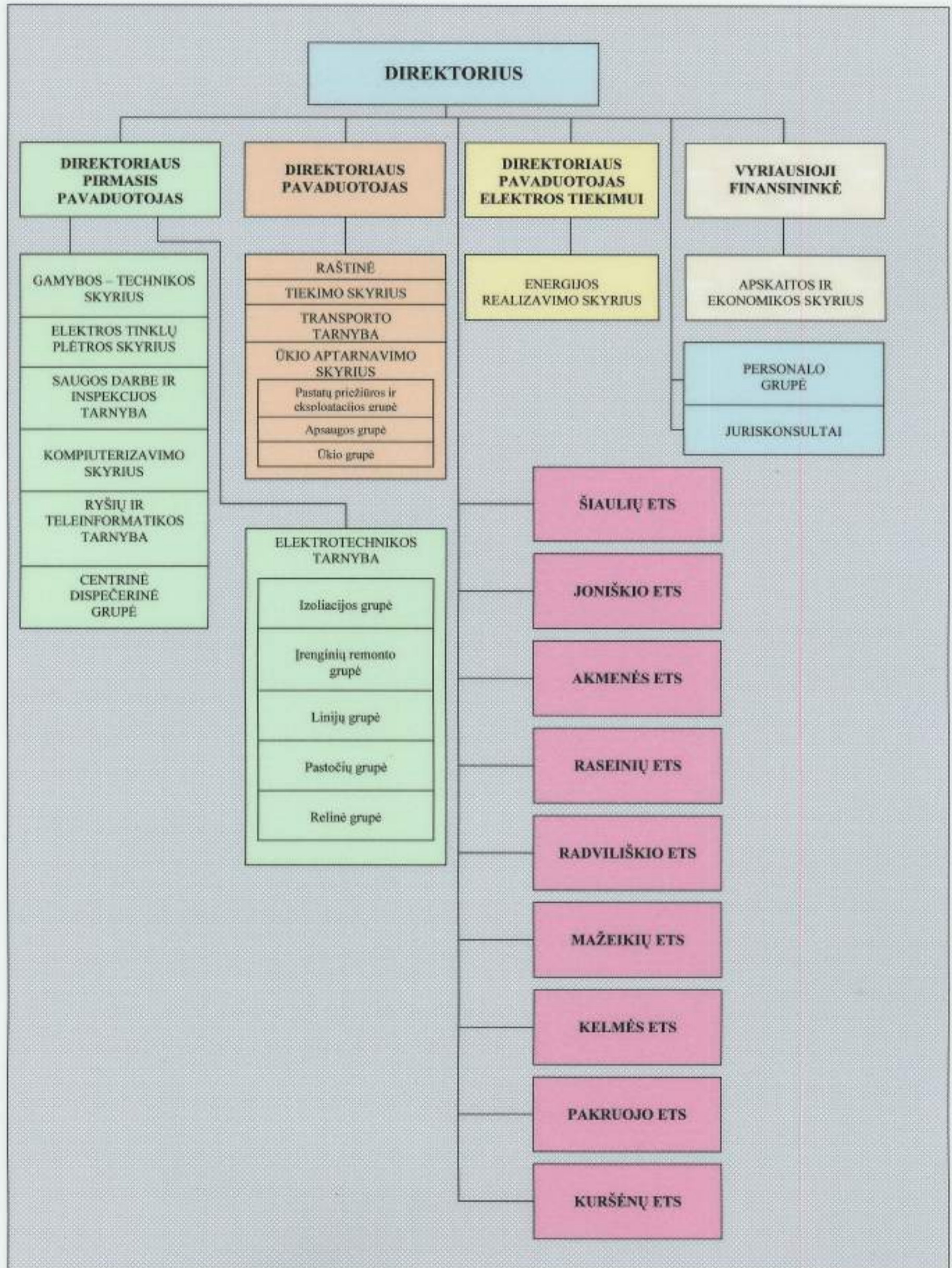
AB "LIETUVOS ENERGIJA" ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ STRUKTŪROS SCHEMA

2001 m. gruodžio 12 d.

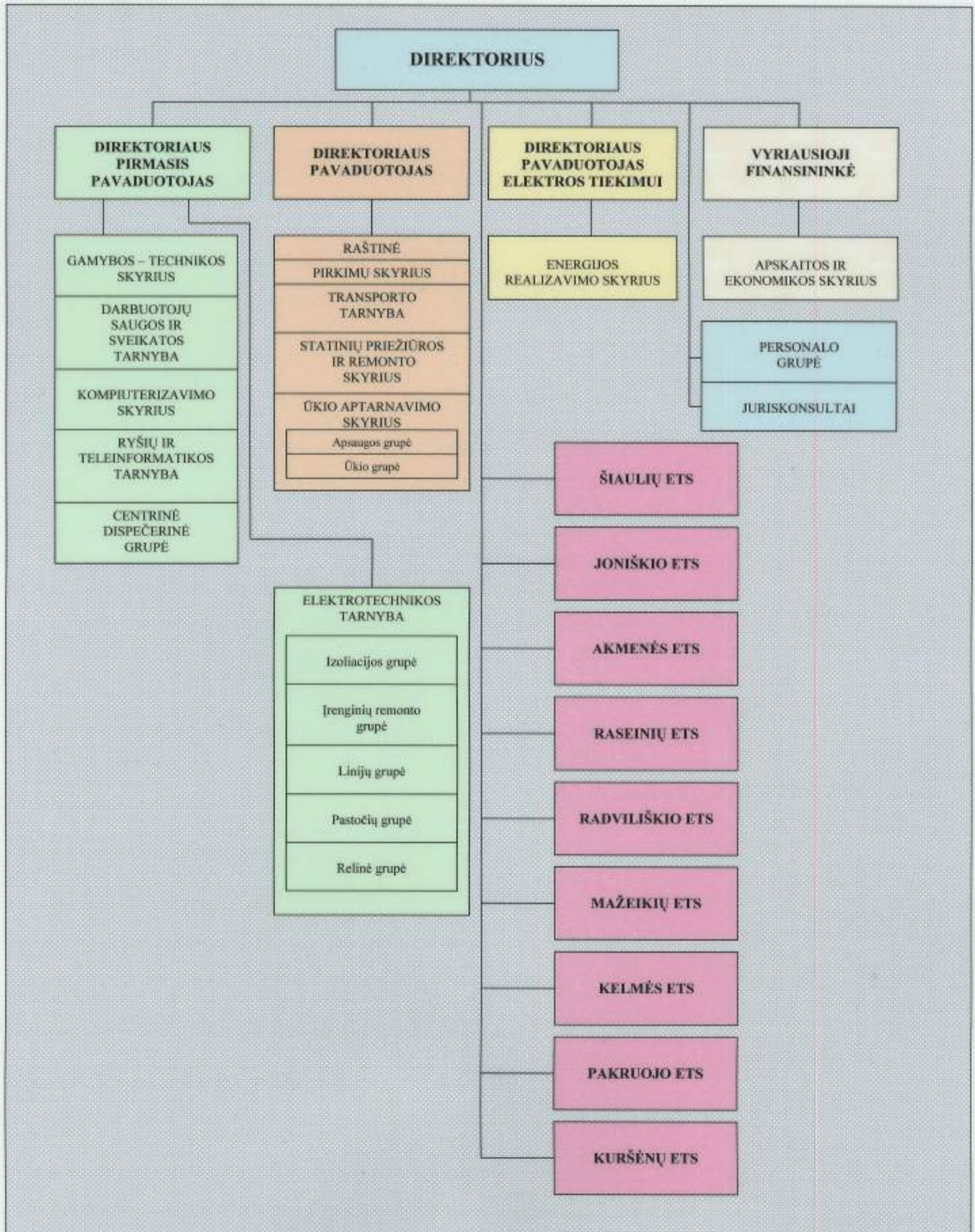
**AB "VAKARŲ SKIRSTOMIEJI TINKLAI" FILIALO ŠIAULIŲ ELEKTROS
TINKLAI STRUKTŪROS SCHEMA**

2002 m. vasario 14 d.

AB "VAKARŲ SKIRSTOMIEJI TINKLAI" FILIALO ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLAI STRUKTŪROS SCHEMA

2002 m. gruodžio 2 d.

2002.01.01 d. AB "Lietuvos energija" pagal restruktūrizavimo projektą, suskaidyta į penkias akcines bendroves:

- akcinę bendrovę "Lietuvos energija",
- akcinę bendrovę "Rytų skirstomieji tinklai",
- akcinę bendrovę "Vakarų skirstomieji tinklai",
- akcinę bendrovę "Lietuvos elektrinė" ir
- akcinę bendrovę "Mažeikių elektrinė".

Šiaulių elektros tinklų įmonė priskirta akcinei bendrovei "Vakarų skirstomieji tinklai", kaip jos filialas. Jai pavesta aptarnauti įmonės veiklos teritorijoje esančius skirstomuosius elektros tinklus.

2002.02.01 d. technikos direktorius Mykolas Laurinavičius paskirtas direktoriaus pirmuoju pavaduotoju, Elektros tiekimo direktorius Romas Gričius – direktoriaus pavaduotoju elektros tiekimui, ūkio direktorius Stanislovas Tolišius – direktoriaus pavaduotoju.

2002.08.01 d. įmonėje įsteigtas Statinių priežiūros ir remonto skyrius. Viršininku paskirtas Elektrotechnikos tarnybos viršininko pavaduotojas Albertas Jakubauskis.

2002.10.01 d. Energijos realizavimo skyriaus viršininkui Algimantui Stasiui Kuzaviniui perėjus dirbti viršininko pavaduotoju, ERS viršininku paskirtas EER vadovaujantysis inžinierius Saulius Dauknys.

2002.12.01 d. Gamybos technikos skyriaus viršininkui Feliksui Andruškevičiui perėjus dirbti vadovaujančiuoju inžinieriumi ir į gamybos technikos skyrių įjungus elektros tinklų plėtros skyrių, GTS viršininku paskirtas ETPS viršininkas Vladislovas Zemikas.

3. TECHNINIAI – EKONOMINIAI RODIKLIAI

ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ TECHNINIAI DUOMENYS

Pavadinimas	Mato vien.	Metai				
		1998	1999	2000	2001	2002
1. Elektros linijos:						
330kV EL	km	217	217	-	-	-
110kV EL	km	855	856	-	-	-
35kV EL	km	612	612	612	598	599
10kV oro EL	km	7254	7233	7246	7237	7224
10kV kabelių EL	km	841	848	849	854	878
0,4kV oro EL	km	9851	9571	9622	9532	9468
0,4 kV kabelių EL	km	575	574	579	607	629
0,4kV oro kab. EL	km	83	120	136	179	229
2. Pastotės:						
330kV past./transf.	vien.	1/2	1/2	-	-	-
Galia	MVA	400	400	-	-	-
110kV past./transf.	vien.	29/49	29/49	29/49	27/45	27/45
Galia	MVA	648	648	648	555	555
35kV past./transf.	vien.	26/35	26/35	26/35	26/35	26/35
Galia	MVA	138	138	138	138	138
10kV pastotės transformatoriai	vien.	4934	4946	4984	5020	5070
Galia	MVA	5868	5869	5883	5936	5940
		1136	1112	1075	1065	1067
3. Elektros apskaitos:						
vienfazės	vien.	150299	143446	194052	193995	194064
trifazės	vien.	47545	50041			

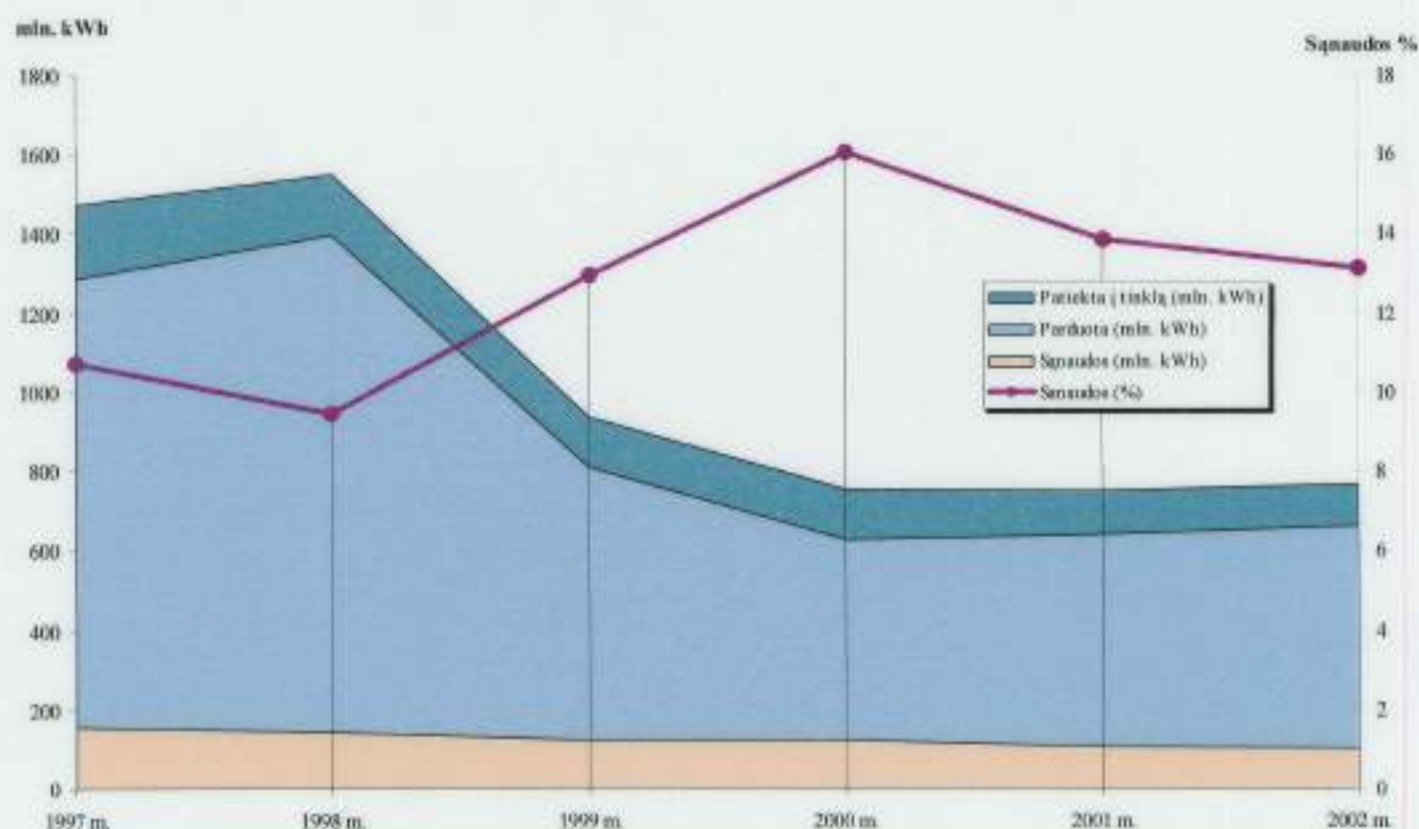
ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ EKONOMINIAI RODIKLIAI

Rodikliai	Mato vnt.	Metai				
		1998	1999	2000	2001	2002
Darbuotojų skaičius (vidutinis metinis)	žm.	1041	1055	1022	930	910
Darbo užmokesčio fondas	tūkst.Lt.	14880	15695	14892	13666	14474
Vidutinis mėnesinis darbuotojo atlyginimas	Lt.	1191	1240	1214	1225	1325
Sąlyginiai vienetai (metų pabaigai)	sąl.vnt.	139853	109028	126283	125146	125567
1000 sąlyginių vienetų tenkantis personalo skaičius	žm.	7,4	9,7	8,1	7,4	7,2
Pastovios sąnaudos, tenkančios 1 kwh naudingo atleidimo	Lt.	0,037	0,070	0,091	0,082	0,092
Pastovios sąnaudos	tūkst.Lt.	51651	56300	57053	52718	60798
Nuostoliai tinkluose	%	9,43	12,94	16,04	13,86	13,15
Ilgalaikis turtas (metų pabaigai)	tūkst.Lt.	180761	198193	144882	145890	164903

4. ELEKTROS ENERGIJOS BEI GALIOS POREIKIS IR NAUJI ĮRENGINIAI

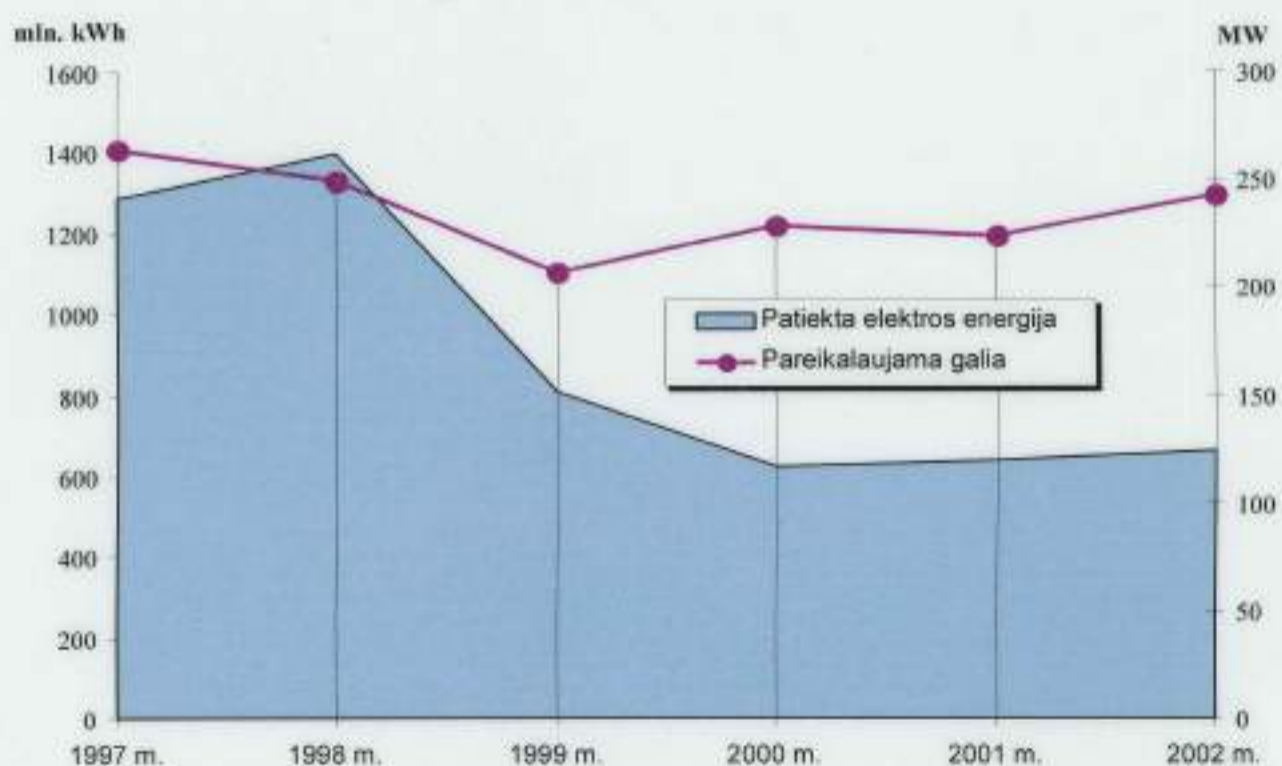
Elektros energijos suvartojimas ir vartotojų pareikalaujama galia stabilizavosi ir nuo 1999 m. yra nežymi didėjimo tendencija.

elektros energijos suvartojimo 0,4 – 10 kv tinkle 1997 – 2002 metais GRAFIKAS

	1997 m.	1998 m.	1999 m.	2000 m.	2001 m.	2002 m.
Pateikta į tinklą (mln. kWh)	1473,0	1549,0	935,8	754,9	751,6	768,5
Parduota (mln. kWh)	1286,0	1396,0	808,1	624,9	638,5	660,6
Sąnaudos (mln. kWh)	158,0	146,0	121,1	121,1	104,2	101,0
Sąnaudos (%)	10,72	9,43	12,94	16,04	13,86	13,15

Šiaulių elektros tinklų zonos vartotojų atskirų metų pareikalaujamos galios ir pateiktos elektros energijos 1997 – 2002 metais GRAFIKAS

	1997 m.	1998 m.	1999 m.	2000 m.	2001 m.	2002 m.
Pateikta elektros energija	1286	1397	808	625	639	661
Pareikalaujama galia	264	249	207	228	224	243

NAUJI IR REKONSTRUOTI ĮRENGINIAI:

	Užbaigimo data
Raseinių ETS gamybinės bazės kapitalinis remontas ir nauji garažai	1998.02..23
Raseinių 110kV pastotės 10kV uždari skirstomieji įrenginiai	1998.12.01
Raseinių 110kV pastotės 35kV uždari skirstomieji įrenginiai ir 110kV skirstomieji įrenginiai	2000.03.03
Radviliškio 110kV past. AJ TL-100 pakeitimas	2000.11.17
Šeduvos 110kV past. 110kV sekcijinio jungtuvo įrengimas	2001.09.21
Kelmės 110kV pastotės 10 ir 35 kV uždari skirstomieji įrenginiai	2002.09.26
Kelmės 110kV past. rekonstrukcija (pabaiga)	2003.01.15

5. ELEKTROS TINKLŲ MODERNIZAVIMAS

1998 - 2002 metų laikotarpyje elektros energijos ir galios poreikis išliko 1992 m. lygyje. Visų įtampų elektros linijos ir skirstomieji įrenginiai turi nemažą pralaidumo rezervą. Visi elektros įrenginiai laiko bėgyje techniškai dėvėsi ir moraliai sensta. Reikalavimai elektros energijos kokybei ir tiekimo patikimumui didėja. Todėl reikalingos investicijos pasenusių įrenginių keitimui naujais ir elektros tiekimo schemų modernizavimui.

Pastočių tarnybos administracinis pastatas

Rekonstruota Raseinių ET skyriaus gamybinė bazė

110 kV tinkluose silpna ir nepatikima grandis yra 110 kV transformatorių prijungimas per 110 kV skirtuvus, avariniam jų atjungimui panaudojant trumpiklį. Šių įrenginių nepatikimumas kartais sudaro situacijas, kai avariniais

atvejais 110kV transformatoriai lieka neapsaugoti nuo trumpų jungimų. Tobulinant 110 kV pastočių schemas, skirtuvai ir trumpikliai buvo pakeisti jungtuvais Zoknių, Ventos ir Viekšnių 110 kV pastočių transformatoriams.

1998 m., vykdant Raseinių 110 kV pastotės rekonstrukciją, buvo pastatyta nauja uždara 10 kV skirstykla su ABB firmos vakuuminiais jungtuvais, o 1999 m. pastatyta uždara 35 kV skirstykla. Raseinių 110 kV pastotės ir kitų rajono pastočių dispečeriniam valdymui buvo sumontuoti ABB firmos "Mikro SCADA" įrenginiai.

Elektros energijos tiekimo patikimumą Radviliškio rajone vartotojams padidino 110 kV sekcijinio jungtuvo įrengimas Šeduvos 110 kV pastotėje ir 110 kV nekondicinio MG – 110 tipo jungtuvo pakeitimas Radviliškio 110 kV pastotėje.

Skirstomųjų 10 ir 0,4 kV elektros tinklų modernizavimas prasidėjo dar 1993 m. 0,4 kV oro linijose buvo pradėtas naudoti oro kabelis (izoliuoti laidai OKL). Didesnės apimties darbai rekonstruojant 0,4 kV oro linijas į OKL buvo pradėti 1997 metais Žagarės mieste, ir užbaigti 2001 m. Rekonstruojant Žagarės m. 0,4 kV tinklą buvo panaudoti nauji su plastmasine izoliacija požeminiai kabeliai ir naujo tipo kabelių spintos.

Raseinių 110 kV pastotės 35 kV uždari skirstomieji įrenginiai

Raseinių 110 kV pastotės valdymo pultas

0,4 kV oro linijų rekonstravimas į oro kabelines linijas

Pagal naują tipinį projektą Šiaulių skyriuje 1997 m. gruodžio mėn. buvo sumontuota pirmoji stulpinė transformatorinė. Daugiau naudojami žemos įtampos požeminiai kabeliai su plastmasine izoliacija, atsišakojimo movos, naujo tipo kabelių spintos su patikima dangą nuo korozijos, kirtiklių – saugiklių blokais ir apskaitos prietaisų skydeliais. Pirmosios atsišakojimo movos buvo sumontuotos 2000 metais Kuršėnų ETS Guragių kaime, o 2001 metais Mažeikių rajono Laižuvos miestelyje 0,4 kV oro linijų tinklas buvo rekonstruotas į požeminius kabelius su plastmasine izoliacija, atsišakojimo movomis ir kabelių spintomis su apskaitos skydeliais.

2000 metais pradėta naudoti 10 kV kabeliais su sausa (plastmasine) izoliacija ir viengysliai kabeliai. Pagal naujus EĮI taisyklių reikalavimus, panaudojant tokius kabelius, pertvarkomi oro linijų perėjimai per geležinkelius. Požeminių 10 ir 0,4 kV kabelių montavimui ir remontui pradėta naudoti movų montavimo medžiagų komplektai iš termosusitraukiančių medžiagų.

Šiaulių 330 kV pastotės L – 306 įrenginius tikrina RAET viršininko pavaduotojas J. Gleveckas, inžinierė M.Grušienė ir Kompiuterizavimo skyriaus programuotojas D. Naunikas.

Elektros oro linijų statybai ir remontui naudojamos cinkuoto metalo konstrukcijos. Skirstomuose punktuose montuojami narveliai su vakuuminiais jungtuvais ir mikroprocesoriniais valdymo įrenginiais. Elektros vartotojų laikinam užmaitinimui linijų remonto metu naudojamos mobilios elektros stotelės.

6. INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

1997 metų vasarą kompiuterizavimo skyrius persikėlė į naujas patalpas. Pastatyti galingi centriniai kompiuteriai (serveriai), aptarnaujantys visus Šiaulių elektros tinklų kompiuterius.

Visuose elektros tinklų skyriuose baigta įrengti kompiuterių tinklai, valdomi galingų centrinių kompiuterių. Įrengtas greitas ryšys tarp skyrių centrinių kompiuterių ir ŠET bei VST centrinių kompiuterių.

Kompiuterizavimo skyriaus viršininkas S. Tautvydas ir viršininko pavaduotojas K. Mikalauskas

Nuo 1999 metų pradėtas programų, aptarnaujančių pagrindines elektros tinklų veiklos sritis, diegimas:

1999 – 2000 metais įdiegta taikomoji sistema "ELEKTRA", skirta komercinei klientų apskaitai.

2001 m. įdiegta taikomoji sistema "SCALA", skirta įmonės finansų valdymui, buhalterinei ir sandėlių apskaitai.

2002 m. įdiegta taikomoji sistema "Buities vartotojų apskaita".

2002 m. įdiegtos taikomosios sistemos "Atlyginimai" ir "Personalo apskaita".

Taip pat yra naudojamos mūsų programuotojų sukurtos programos: Elementų bazė, CDG gedimų programa, Techninių sąlygų programa, Transporto programa, Plombų programa, Kintamų priedų skirstymo programa, Griežtos atskaitomybės blankų programa, Informacijos apie PC surinkimo ir valdymo sistema.

Nuo 2003 m. sausio 1 d. Kompiuterizavimo skyrius pervardintas į Informacinių technologijų skyrių. Šiuo metu jame dirba 8 darbuotojai. Informacinių technologijų skyriaus darbuotojai aptarnauja apie 350 Šiaulių elektros tinklų kompiuterių. Kas trečias įmonės darbuotojas savo darbo vietoje gali naudotis personaliniu kompiuteriu. Palyginus su 1997 metais kompiuterių skaičius padidėjo trigubai.

Šiaulių elektros tinklų kompiuterių skaičius padaliniuose

Skyrius	Kompiuterių skaičius	Skyrius	Kompiuterių skaičius
Akmenės ETS	19	Apskaitos ir ekonomikos skyrius	12
Joniškio ETS	17	Gamybos – technikos skyrius	13
Mažeikių ETS	23	Energijos realizavimo skyrius	22
Pakruojo ETS	18	Elektrotechnikos tarnyba	16
Kelmės ETS	20	Transporto tarnyba	8
Kuršėnų ETS	18	Pirkimų skyrius	8
Radviliškio ETS	20	Statinių priežiūros ir remonto sk.	5
Raseinių ETS	18	Ryšių ir teleinformatikos tarnyba	6
Šiaulių ETS	41	Darbuotojų saugos ir sveikatos t.	3
		Personalo grupė	2
		Centrinė dispečerinė grupė	2

7. RYŠIAI IR TELEINFORMATIKA

Rekonstravus Šiaulių 330 kV pastotės 330 kV skirstomuosius įrenginius buvo sudarytas centrinio diepečerinio punkto dispečerinio pulto ir dispečerinio skydo modernizavimo projektas. Projekte numatyta įsigyti JAV gamybos Haris Scada kompiuterius ir programinę įrangą teleinformacijos kaupimui, perdavimui bei televaldymui. 1999 m. buvo

sumontuotas naujas dispečerinis pultas, o 2001 m. rekonstruotas dispečerinis skydas ir pilnai užbaigta centrinio dispečerinio pulto rekonstrukcija.

Demontuojama paskutinė senojo dispečerinio pulto sekcija

Naujas dispečerinės pultas.

1999 m. sumontuota ABB firmos sistema „MicroSCADA“ Raseinių 110 kV pastotėje ir Raseinių rajono dispečeriniame punkte. 2000 metais ši sistema išplėsta Raseinių rajono pastočių televaldymui. 2000 m. sumontuotos naujos kartos skaitmeninės Ericson firmos telefono stotelės „Buissnes Phone“ Raseinių, Kelmės ir Mažeikių ET skyriuose. Pakruojo ET skyriuje sumontuota BCM tipo telefono stotelė.

L.Filipauskas tikrina naują skaitmeninę telefonų stotį

R. Medžiaušis atlieka aukšto dažnumo ryšių kanalo profilaktiką

2001 m. nuo Ryšių tarnybos atskirtas Šeduvos ruožas su 10-čia darbuotojų. Tuo pačiu laiku įkurta Perdavimo tinklo Šiaulių regioninio skyriaus ryšių grupė, kurią sudaro R. Medžiaušis ir R. Keblas.

2002 m. sumontuota Siemens firmos „Sicam Vincc“ telemechanikos aparatūra Kelmės 110 kV pastotės televaldymui.

2002 m. gruodžio mėn. prie administracinio pastato sumontuotas 50 m. aukščio bokštas radio antenoms. Jos užtikrina „RadioLINK“ skaitmenės ryšių sistemos funkcionavimą su elektros tinklų skyriais ir dispečerinį ryšį Šiaulių ET rajone.

8. ĮVYKIAI

1998.06.05 d. įmonės administracija pakvietė nedirbančius veteranus į vakaronę, surengtą Šiaulių elektros tinklų įmonės įkūrimo 40-ties metų sukakties proga. Į vakaronę susirinko itin gausus veteranų būrys. Direktorius V. Buinevičius apžvelgė įmonės ir elektros tinklų plėtrą per 40-ties metų laikotarpį, supažindino su numatoma AB „Lietuvos energija“ restruktūrizacija, nuoširdžiai padėkojo darbo veteranams, didelę savo gyvenimo dalį sunkiomis darbo sąlygomis pasiaukojančiai dirbusiems įmonės ir visuomenės labui. Susirinkusieji klausėsi liaudies muzikos ansamblio „Salduvė“ koncerto, bendravo, šoko, dainavo.

Veteranus sutinka direktoriaus pavaduotojas S. Tolišius

Kalba direktorius V.Buinevičius

Prisiminimus pasakoja 15 metų įmonės vyriausiu buhalteriu dirbęs B.Orūnas

Pokalbis. Iš kairės: inž.P.Šimkus, S.Jarockis, J.Navickas

1998.12.21 administracinio pastato pirmame aukšte buvo atidaryta įmonės valgykla su moderniais maisto gamybos įrenginiais. Valgyklos vedėja, laimėjusi konkursą, paskirta V.Kryžanauskienė. 2000.11.01 d. valgykla buvo išnuomota privačiai R. Klimaičio individualiai įmonei.

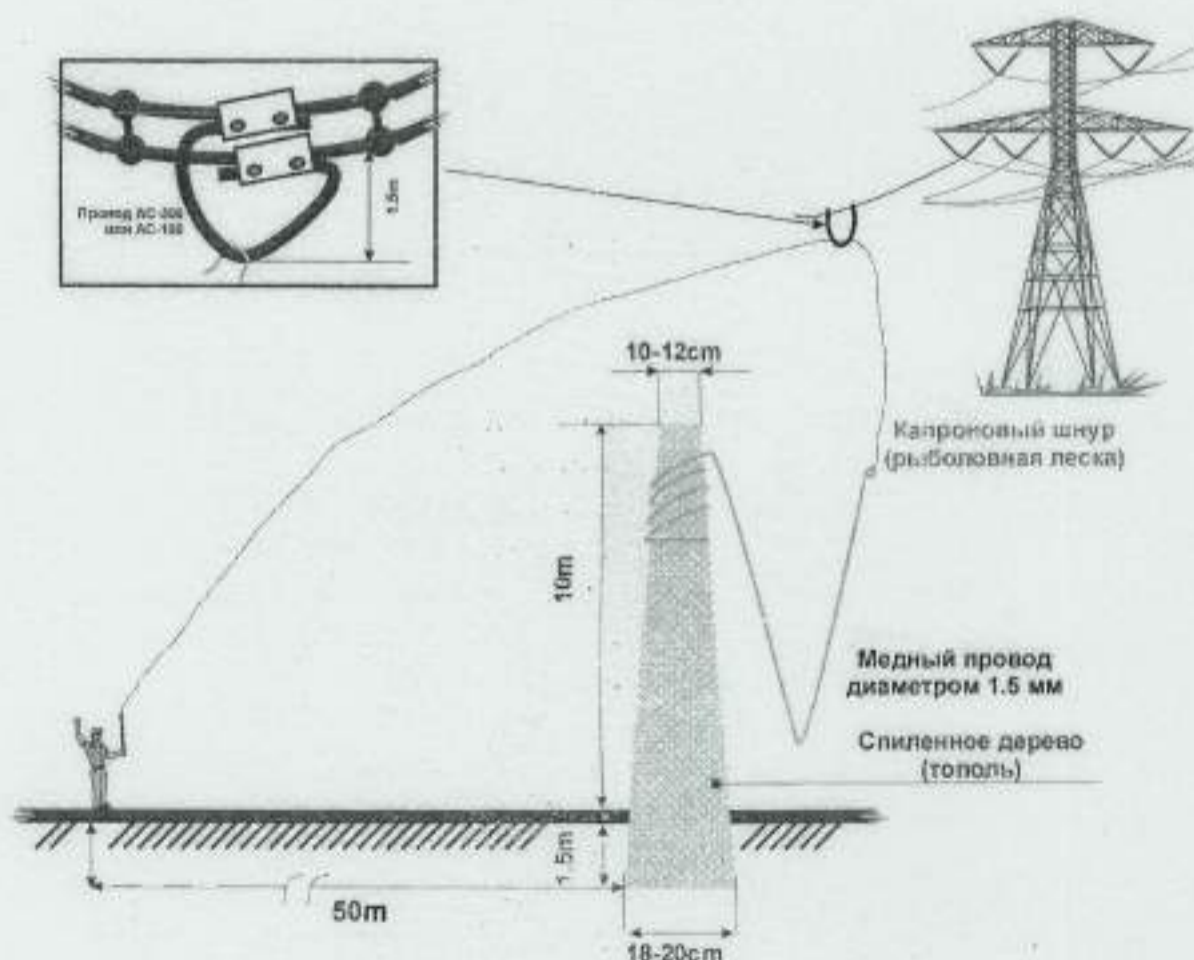

ŠET valgyklos pagrindinė salė

* * *

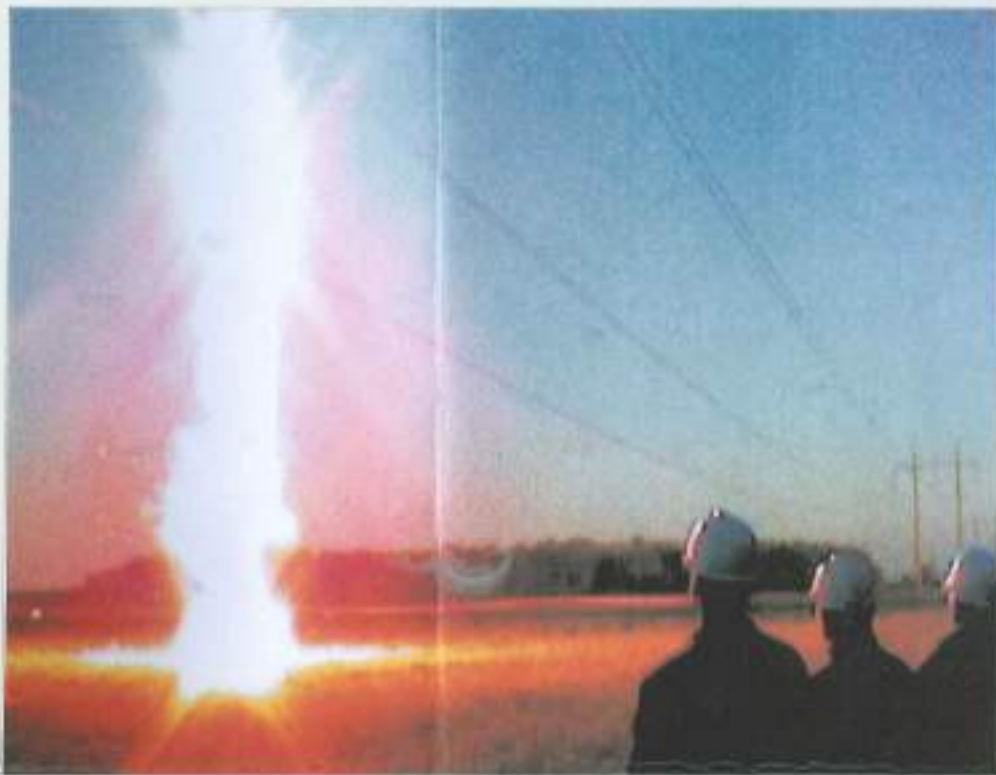
1997 metais prie 330 kV EL „Šiauliai- Jelgava“ (linijos ilgis 88,8km.), ruože tarp Meškuičių ir Joniškio buvo prijungta 330 kV 93,2 km. ilgio linija į Telšius. Dėl montavimo klaidų vienerių metų laikotarpyje įvyko apie 20 šios linijos atsijungimų nuo trumpų jungimų linijoje. Trišakės linijos „Šiauliai – Jelgava“ su atšaka į Telšius relinės apsaugos pagrindinis uždavinys – užtikrinti patikimą ir greitą (ne daugiau kaip per 0,15 sek.) linijos atjungimą, kilus bet kokio tipo trumpiems jungimams. Analizuojant mikroprocesorinių rėlių užrašytus procesus rasta RAA poveikių nukrypimų nuo projektinių skaičiavimų. Relinių apsaugų ir automatikos įrenginių darbo efektyvumo, gedimo vietos linijoje nustatymo tikslumo bei trumpo jungimo srovių ir įtampų skaičiavimų patikrinimui Baltijos dispečerinis centras nusprendė atlikti trumpo jungimo bandymus šioje linijoje.

1999.10.29 d., sudėrinus bandymų programas, buvo atlikti vienfazio ir trifazio trumpo jungimo bandymai Telšių 330 kV pastotėje, vienfazio trumpo jungimo bandymas linijos atšakoje į Telšius tarp atramų Nr.Nr.33-34 ir vienfazio trumpo jungimo bandymas Šiaulių 330 kV pastotėje, linijos į Jelgavą prijungime. Bandymams vadovavo Baltijos dispečerinio centro vadovai, Lietuvos ir Latvijos energetinių sistemų dispečeriai, dalyvavo Relinių tarnybų, Šiaulių bei Jelgavos elektros tinklų operatyvinis personalas, Šiaulių ET Linijų tarnybos darbuotojai. Bandymų vaizdams fiksuoti buvo pakviesti Latvijos ir Lietuvos Televizijų operatoriai su naujausia aparatūra, galinčia fiksuoti vaizdus milisekundžių greičiu.

Trumpo jungimo bandymo 330 kV EL atšakoje į Telšius iliustracinė schema

Trumpo jungimo bandymas linijoje buvo atliktas per papildomą varžą, kurią sudarė 10m. aukščio medinis stulpas. Išjungus iš linijos įtampą, ant linijos „B“ fazės laido virš medinio stulpo buvo pritvirtinta kilpa, su per ją pervertu gerų izoliacinių savybių plastmasiniu valu. Prie valo galo buvo pririštas 1,5mm diametro varinis laidas. Kitas varinio laido galas patikimai pritvirtintas prie medinio stulpo. Įjungus į liniją įtampą, pagal bandymų vadovo komandą, Šiaulių ET linijų tarnybos elektromonteris J. Juškevičius prie izoliacinės lazdos pririštą valą tempė tolyn, kol varinis laidas priartėjo prie kilpos. Artėjant laidui prie kilpos, pradžioje pasigirdo traškėjimas, iš medinio stulpo pradėjo rūkti dūmai. Maždaug po 7 sek. sekė ryškus blyksnis ir trenksmas, panašus į bombos sprogimą, net sudrebėjo žemė po dalyvių kojomis. Trumpas jungimas buvo atjungtas per 0,11 sek. Elektros srovės dydis trumpo jungimo vietoje yra apie 5000 A, galia apie 1500 MVA.

Vaizdas praėjus 120 ms nuo t.j.

Vaizdas praėjus 240 ms nuo t.j.

Trumpo jungimo bandymas 330 kV EL „Šiauliai – Jelgava“ atšakoje į Telšius

Trifazis trumpas jungimas Telšių 330 kV pastotėje (Vaizdas praėjus 80 ms nuo t.j.)

Bandymai leido išaiškinti keletą defektų ir trūkumų šios linijos relinių įrenginių komplektuose ir juos pašalinti.

1999.10.01 d. į pensiją išleistas įmonės direktorius Vladas Buinevičius. 1962.12.25 d. jis pradėjo dirbti Aukštos įtampos skyriaus meistru. 1972.04.17 d. buvo paskirtas Linijų ir pastočių tarnybos viršininku. Nuo 1974.09.02 d. dirbo direktoriaus pavaduotoju, o nuo 1986.02.24 – direktoriumi.

V. Buinevičius atsisveikina su kolektyvu

Atsisveikina ET skyrių viršininkai

1999.10.19 d. įmonės direktoriumi paskirtas Energijos realizavimo skyriaus viršininkas **Vincas Ponelis**. ERS viršininku paskirtas vadovaujantis inžinierius Algimantas Stasys Kuzavinis.

* * *

1999 metų pasikeitimas į 2000-sius ypatingas tuo, kad keitėsi visi keturi metų skaičiaus ženklai. Problema kėlė senesnės kompiuterių programos, kuriose metai buvo žymimi dviem paskutiniais skaičiais. Dėl to reikėjo peržiūrėti ir koreguoti kompiuterių programas. Energetinėje sistemoje iš anksto buvo ruošiamasi eliminuoti technines perėjimo į 2000 - sius problemas. Dispečerinių tarnybų personalas treniravosi likviduoti galimus elektros energijos tiekimo sutrikimus dėl kompiuterių, valdančių technologinius procesus, galimų darbo netikslumų. Naujieji 2000-ieji metai prasidėjo normaliai, be ypatingų įvykių bei sutrikimų.

* * *

1999.12.30 d. buvo suorganizuota metų darbo rezultatų aptarimo ir 2000-ųjų metų sutikimo vakaronė.

2000 – sius sutinkant

* * *

1999.12.31 d. buvo išleista į pensiją didelė grupė įmonės darbuotojų, tame tarpe ilgamečiai padalinių vadovai: Centrinės dispečerinės tarnybos viršininkas Kazimieras Degutis, Remonto statybos baro viršininkas J.Regalas ir buvusi Ūkio skyriaus vedėja D.Stungytė. Centrinės dispečerinės tarnybos viršininku paskirtas šios tarnybos dispečeris Vidmantas Grušas, Remonto statybos baro viršininku paskirtas vyresnis inžinierius – energetikas Albertas Jakubauskis.

Dėkoja už ilgametį darbą direktorius V.Ponelis

Gėlės išeinantiems į pensiją

* * *

2000.01.20 d. įvyko įmonės darbuotojų steigiamoji profesinės sąjungos konferencija, kurios darbe dalyvavo 73 delegatai. Įmonės profesinės sąjungos pirmininku išrinktas Ryšių ir teleinformatikos tarnybos viršininkas Viktoras Povelauskas. 2000.03.10 d. Lietuvos Teisingumo ministerijoje buvo įregistruota AB „Lietuvos energija“ Šiaulių elektros tinklų profesinė sąjunga, o 2000.04.07 d. ŠET profesinė sąjunga buvo patvirtinta Lietuvos energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacijos nare.

* * *

2000.02.29 d. į pensiją išleistas Įrengimų remonto cecho viršininkas Stanislovas Rauba.

* * *

2000.04.05 d. iniciatyvinės grupės susirinkime buvo įsteigtas Šiaulių elektros tinklų energetikų – veteranų klubas. Nustatyta, kad klubo nariais gali būti daugiau kaip 20 m. įmonėje išdirbę darbuotojai ir iš įmonės į senatvės pensiją išėję darbuotojai, įmonėje dirbę ne mažiau 20 m. Išrinkta veteranų klubo taryba. Tarybos pirmininku išrinktas Kazimieras Degutis.

Energetikų veteranų klubo steigiamasis susirinkimas

Energetikų veteranų klubo steigiamasis susirinkimas

* * *

2000.12.01 d. pradėta vykdyti AB „Lietuvos energija“ reorganizacija: įsteigti Elektros perdavimo tinklo penki regioniniai skyriai. Į Elektros perdavimo tinklo Šiaulių regioninį skyrių perkelta 60 Šiaulių elektros tinklų įmonės darbuotojų. Skyriaus viršininku paskirtas pastočių tarnybos viršininkas V.Dambrauskas.

* * *

2000.12.29 d. į pensiją išleista įmonės vyriausioji buhalterė Elena Šaparauskienė. Vyriausiąja buhalterė buvo paskirta vyriausios buhalterės pavaduotoja Aurika Pelanienė.

Vyriausios buhalterės E.Šaparauskienės atsisveikinimas su įmone

2001.04.01 d. Šiaulių ET skyriaus dispečerinės grupės elektrikas P. Juškevičius paminėjo **50 – ties metų** darbo įmonėje sukaktį. Šia proga AB „Lietuvos energija“ vadovybė apdovanojo P. Juškevičių Padėkos raštu.

* * *

2001.11.29 d. AB „Lietuvos energija“, vadovaudamasi Respublikos vyriausybės nutarimu, nušprendė suskaidyti specialios paskirties AB „Lietuvos energija“ į 5 akcines bendroves:

- AB „Lietuvos energija“,
- AB „Rytų skirstomieji tinklai“,
- AB „Vakarų skirstomieji tinklai“,
- AB „Lietuvos elektrinė“ ir
- AB „Mažeikių elektrinė“.

Sutinkamai su restruktūrizavimo projektu, nuo **2002.01.01 d.** šios akcinės bendrovės pradėjo savarankiškai funkcionuoti. Į AB „Vakarų skirstomieji elektros tinklai“ sudėtį įėjo 3 filialai: Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių elektros tinklai. AB „Vakarų elektros skirstomieji tinklai“ administracija įsikūrė Kaune, Kauno elektros tinklų administraciniame pastate.

* * *

2001.12.01 d. į pensiją buvo išleista Ekonomikos skyriaus viršininkė Michalina Vanda Mikalauskiene.

* * *

2002.04.15 d. sukako 110 metų nuo pirmosios elektrinės paleidimo kunigaikščių Oginskių Rietavo dvare. Šia proga į Rietavą atvyko Lietuvos respublikos Seimo pirmininkas, prezidentūros, vyriausybės nariai, Energetikos sistemos vadovai, darbuotojai, darbo veteranai. Minėjime dalyvavo Šiaulių elektros tinklų darbuotojų ir veteranų grupė.

Šiaulių ET darbuotojų grupė Rietave

Už ilgametį darbą ir nuopelnus plečiant ir eksploatuojant Lietuvos energetinę sistemą, padėkos raštais buvo apdovanoti ir Šiaulių elektros tinklų atstovai:

- M. Laurinavičius – Lietuvos Prezidento Padėkos raštu;
- F. Andruškevičius – LR Seimo pirmininko Padėkos raštu;
- Z. Bagdonavičius, K. Degutis, J. Dočkuvienė ir J. Mikalauskas – Ūkio ministerijos Padėkos raštais;
- A. Adeikis, S. Orlovas ir A. Vozbutas – Nacionalinės elektros energijos asociacijos Padėkos raštais.

Po apdovanojimo. Iš kairės: F. Andruškevičius, J. Mikalauskas, A. Adeikis, J. Dočkuvienė, K. Degutis, A. Vozbutas.

* * *

2002.09.30 d. į pensiją išleistas Kuršėnų ET skyriaus viršininkas Vilius Jonas Narkevičius. Kuršėnų ETS viršininku paskirtas EER inspektorius Virgilijus Savickas.

2002.11.29 d. į pensiją išleistas Kelmės ET skyriaus viršininkas Ildefonsas Vaclovas Radavičius. Kelmės ET skyriaus viršininku paskirtas viršininko pavaduotojas Jonas Enzelis.

2002.12.31 d. į pensiją išleistas direktoriaus pavaduotojas Stanislovas Tolišius.

2003.01.01 d. direktoriaus pavaduotoju paskirtas Kompiuterizavimo skyriaus viršininkas Saulius Tautvydas.

2003.01.01 d. Kompiuterizavimo skyrius pavadintas Informacinių technologijų skyriumi. Jo viršininku paskirtas viršininko pavaduotojas Kęstutis Mikalauskas.

9. FIZINĖ KULTŪRA IR SPORTAS

Kiekvienais metais įmonėje pravedamos meškeriojimo, poledinės žūklės varžybos, krepšinio, tinklinio turnyrai, vasaros spartakiados - sporto šventės. Įmonės darbuotojai dalyvauja Lietuvos energetinės sistemos organizuojamose varžybose ir spartakiadose.

2001.09.08 d. Kelmės rajone, Panūdžių poilsio bazėje įvyko jubiliejinė 20-oji ŠET vasaros sporto šventė. Į ją gausiai suvažiavo įmonės padalinių darbuotojai su šeimomis. Buvo pakviesti ir dalyvavo nedirbantys veteranai. Daugelis veteranų - tai I-sios vasaros spartakiados, įvykusios 1971 m., organizatoriai ir dalyviai. Atidarymo paradui vadovavo buvęs 1971 m. įmonės sporto tarybos pirmininkas K. Degutis. Sporto šventės vėliavą pakėlė sportininkai - veteranai Janina Žurauskienė ir Otonas Gulbinas.

Dalyviai išrikiuoti šventės atidarymui

Sporto šventėje dalyvavo 16-os padalinių komandos, veteranų komanda ir Perdavimo tinklo Šiaulių regioninio skyriaus komanda. Pravestos varžybos septyniose rungtyse. Darbuotojų vaikams buvo organizuotos varžybos dėl įvairių prizų.

J.Žurauskienė ir O.Gulbinas pakelia šventės vėliavą

Varžybų momentas

Rungtyniauja energetikų pamaina

Tinklinio, lipimo virve, virvės traukimo ir estafetės rungtyse pirmąsias vietas užėmė Šiaulių ETS komanda, tačiau bendroje įskaitoje, surinkusi 75,5 balo, užėmė III-čią vietą. **I-mą vietą**, surinkusi 91,0 balą, užėmė **Joniškio ETS** komanda, antra buvo Raseinių ETS komanda, surinkusi 76,5 balo.

XX-os ŠET šventės rezultatų suvestinė

2001-09-08

Eil. Nr.	Dalyvio Nr.	Komanda	Rungčių pavadinimai														Balų suma	Bendra komandinė vieta
			Šaudymas		Baudų metimas		Lipimas virve		Tinklinis		24 kg svaresčio kilnojimas		Estafetė		Virvės traukimas			
			balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta		
1	18	Veteranai	2	XVII	2	XVII	-	-	-	-	-	-	5	XII	-	-	9	XVIII
2	3	Šiaulių ETS	1	XVIII	18	I	16	I	16	I	4	XIII	16	I	4,5	IX-XVI	75,5	III
3	8	Radviliškio ETS	3	XVI	17	II	3	XIV	6,5	IX-XVI	14	III	2	XV	4,5	IX-XVI	50	XIV
4	12	Mažeikių ETS	12	VII	16	III	13	IV	6,5	IX-XVI	8	IX	4	XIII	4,5	IX-XVI	64	IX
5	17	Kursėnų ETS	13,5	V-VI	5,5	XIII-XIV	11,5	V-VI	6,5	IX-XVI	13	IV	13	IV	10,5	V-VIII	73,5	IV
6	11	Kelmės ETS	6	XIII	12	VII	7,5	IX-X	6,5	IX-XVI	16	I	3	XIV	10,5	V-VIII	61,5	XI
7	9	Joniškio ETS	17	II	9	IX-XI	15	II	14	III	10	VII	12	V	14	III	91	I
8	15	Akmenės ETS	9,5	IX-X	4	XV	9	VIII	10,5	V-VIII	11,5	V-VI	10	VII	16	I	70,5	VII
9	7	Raseinių ETS	4	XV	15	IV	6	XI	10,5	V-VIII	15	II	11	VI	15	II	76,5	II
10	1	Pakruojo ETS	9,5	IX-X	9	IX-XI	14	III	10,5	V-VIII	11,5	V-VI	7	X	10,5	V-VIII	72	V
11	6	Energijos realiz.sk.	16	III	9	IX-XI	2	XV	6,5	IX-XVI	1	XVI	6	XI	4,5	IX-XVI	45	XV
12	-	Kompiuterizav. sk.	5	XIV	1	XVIII	-	-	6,5	IX-XVI	-	-	-	-	-	-	12,5	XVII
13	5	Elektrotechnikos t.	15	IV	11	VIII	10	VII	10,5	V-VIII	5	XII	9	VIII	10,5	V-VIII	71	VI
14	4	Transporto t-ba	13,5	V-VI	5,5	XIII-XIV	4	VIII	6,5	IX-XVI	3	XIV	8	IX	13	IV	53,5	XIII
15	16	Ryšių ir teleinf.t-ba	18	I	3	XVI	1	XVI	13	IV	9	VIII	9	XVI	4,5	IX-XVI	57,5	XII
16	14	Tiekimo sk. + Admin.	7,5	XI-XII	13,5	V-VI	7,5	IX-X	6,5	IX-XVI	2	XV	-	-	4,5	IX-XVI	41,5	XVI
17	2	Ūkio aptarnav. sk.	7,5	XI-XII	13,5	V-VI	11,5	V-VI	6,5	IX-XVI	6,5	X-XI	15	II	4,5	IX-XVI	65	VIII
18	10	Perdavimo tinklas	11	VIII	7	XII	5	XII	15	II	6,5	X-XI	14	III	4,5	IX-XVI	63	X
19																		
20																		

Varžybų vyriausias teisėjas
Sekretorės

Irena Sk...
Šiaulių elektros
Saugos darbe ir
tarnybos technikos
Irena Sk...

* * *

2002.06.01 d. buvo pravesta Vakarų elektros skirstomųjų tinklų ŠET filialo I-oji vasaros sporto šventė.

Šventės dalyvių komandų prisistatymas. Šiaulių ETS komanda

Varžybų momentas

Vasaros šventės nugalėtojai Kelmės ET komanda

Šventėje dalyvavo 9 įmonės padalinių komandos, veteranų komanda ir Perdavimo tinklo Šiaulių regioninio skyriaus komanda. Varžybos vyko penkiose rungtyse. Geriausiai rungtyniavo šeimininkai – Kelmės ETS komanda, surinkusi 39 balus. II vietą užėmė Šiaulių ETS, trečią – Kuršėnų ETS komanda.

I-osios VeST ŠET vasaros šventės rezultatų suvestinė

2002-06-01

Eil. Nr.	Komanda	Rungčių pavadinimai										Balų suma	Bendra komandinė vieta
		Tinklinis		Šaudymas		Estafetė		Virvės traukimas		Meninės programos numeris			
		balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta	balai	vieta		
1	Veteranai	-	-	6	6	-	-	-	-	7	4	13	11
2	Šiaulių ETS	11	1	8	4	9	2	5	4-6	6	5-9	39	2
3	Radviliškio ETS	3	7-10	2	10	7	4	2	7-10	6	5-9	20	9
4	Kuršėnų ETS	10	2	9	3	3	8	10	1	6	5-9	38	3
5	Kelmės ETS	3	7-11	11	1	10	1	9	2	6	5-9	39	1
6	Joniškio ETS	6	4-6	10	2	6	5	5	4-6	10	2	37	4
7	Raseinių ETS	6	4-6	4	8	5	6	2	7-10	11	1	28	5
8	Elektrotechnikos t.	6	4-6	3	9	4	7	8	3	6	5-9	27	6
9	Ryšių ir teleinf.t- ba	3	7-10	5	7	2	9	2	7-10	6	5-9	18	10
10	Ūkio aptarnav. sk.	3	7-10	7	5	1	10	2	7-10	9	3	22	8
11	Perdavimo tinklas	9	3	1	11	8	3	5	4-6	-	-	23	7

10. GEDIMAI, AVARIJOS.

1998 m. vasario, kovo, liepos mėnesiais, kilus stipriam vėjui, daugiau kaip 10 kartų atsijunginėjo 330 kV EL. "Šiauliai - Jelgava" su atšaka į Telšius. Priežastis - montavimo defektai.

1998.04.06 d. apie 16 val. Mažeikių rajone, per Tirkšlių gyvenvietę pralėkė viesulas, padaręs daug nuostolių pastatams, nutraukęs laidus 10 ir 0,4kV linijose. Be įtampos liko 10 transformatorinių.

Viesulo Tirkšlių miestelyje pasekmės

Viesulo Tirkšlių miestelyje pasekmės

1999.01.19 d., ieškant įžemėjimo Šiaulių m. 10 kV PP-2 tinkle, 6 min. laikui buvo pagesinta Pietinė katilinė.

1999.02.05 d. 8 val. Šiaulių 330 kV pastotėje buvo pastebėti savaimė atsijungę 330 kV skyriklių L-1.306-1 ir L-1.305-0 "B" fazės. Kadangi buvo nutraukta lygiagretė grandinė, tai elektros lankas nekilo. Skyriklius atjungė stiprus vėjas, nes buvo neteisingai sureguliuotos trauklės, fiksuojančios skyriklių įjungtoje padėtyje. Trauklių padėtis turėjo būti atreguluota 5° už „mirties“ taško, o buvo nustatyta 5° iki "mirties" taško. Po šio įvykio buvo naujai suderinti visų 330 kV skyriklių trauklių mechanizmai.

2000.11.09 d. 110 kV pastotėje "Jučiai" nudegė 110 kV linijinio skyriklio L-Varduva varžtinis gnybtas, kuriuo buvo prijungtas linijos laidas. Gedimas išaiškėjo, kai Varduvos 110 kV paskirstymo punkte, atjungus maitinimą iš Telšių 330 kV pastotės, padidėjo srovių nesimetrija ir nuo išmėjimo apsaugos atsijungė linija L-ME-2. Dėl to sutriko dalis AB "Mažeikių nafta" technologinių procesų.

2002.01.27 d., kilus stipriam vėjui (apie 20 m/sek.), Šiaulių ET zonoje atsijungė 66 10kV oro linijos. Be įtampos buvo likę 1204 transformatorinės. Dėl gedimų 10 ir 0,4 kV įtampos tinkluose vartotojams nepateikta 14,7 tūkst. kWh elektros energijos.

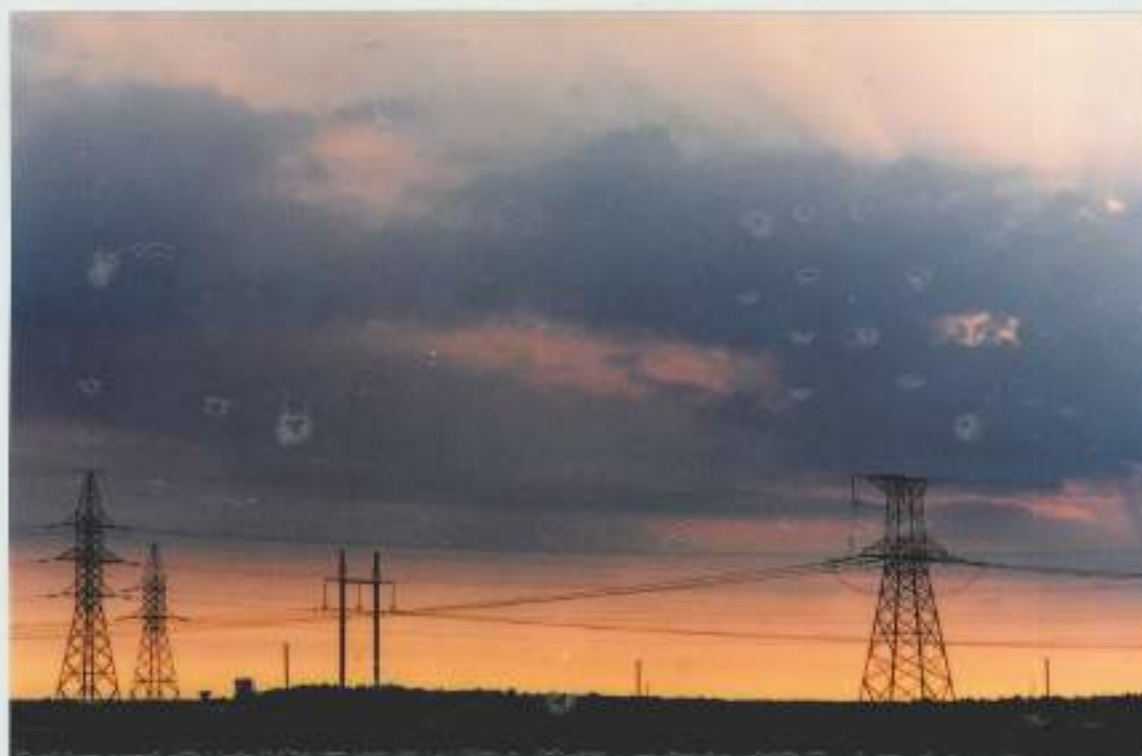
2002.07.04 d. dėl stipraus vėjo visoje respublikoje (greitis siekė iki 27m/sek.) Šiaulių ET zonoje užregistruota 741 gedimas 10kV linijose ir 1276 laidų trūkimai 0,4 kV įtampos tinkle. 10 kV įtampos tinkluose reikėjo keisti 13,2 km. laidų, 131 atramą. Vartotojams nepateikta 51,8 tūkst. kWh elektros energijos.

11. NELAIMINGI ATSTITIKIMAI

1998 - 2002 metų laikotarpyje įmonėje įvyko 34 nelaimingi atsitikimai, tame skaičiuje du mirtini nelaimingi atsitikimai. Dėl nelaimingų atsitikimų darbuotojai sirgo 1446 kalendorines dienas.

2000.07.31 d., Mažeikių ET skyriaus oro linijų remonto brigada ruošiantis montuoti laidas 10 kV oro linijos persikirtime per geležinkelį, žuvo 32 m. amžiaus elektromonteris Gintautas Būtė. G.Būtė padarė lemtingą klaidą, įlipęs į atramą tuo metu, kai dar nebuvo išjungta įtampa, negautas leidimas pradėti darbus. Jis priartėjo prie įtampą turinčių laidų, ir gavo elektros smūgį.

2002.10.17 d., Mažeikių ET skyriaus oro linijų remonto brigada vykdė 10 kV oro linijos skyriklių remontą. Vykdam atjungimus, reikalingus darbo saugiam atlikimui, buvo padaryta klaida - neišjungtas vienas 10 kV skyriklis. Elektromonteris Paulikas Zubavičius, remontuodamas skyriklio MŽ - 773 pavara, gavo elektros smūgį ir mirė Mažeikių ligoninėje, praėjus kelioms valandoms nuo įvykio.

ENERGETIKA REFORMŲ SŪKURYJE

2000 – 2002 metai

12. APIE ELEKTROENERGETINĘ SISTEMĄ.

Gyvenime yra priprasta, kad įtampa elektros tinkle (instaliacijoje, rozetėje ir kt.) visada yra, kaip oras ar dienos šviesa. Todėl niekad nepakyla klausimas, **kodėl yra elektra? Iš kur ji atsiranda?** Tačiau dingus elektros įtampai rozetėje, užgesus elektros lemputei, televizoriaus ekranui ir kt., kiekvienam (mažam, jaunam, senam) iš karto kyla natūralus ir aštrus klausimas: **kodėl nėra elektros?**

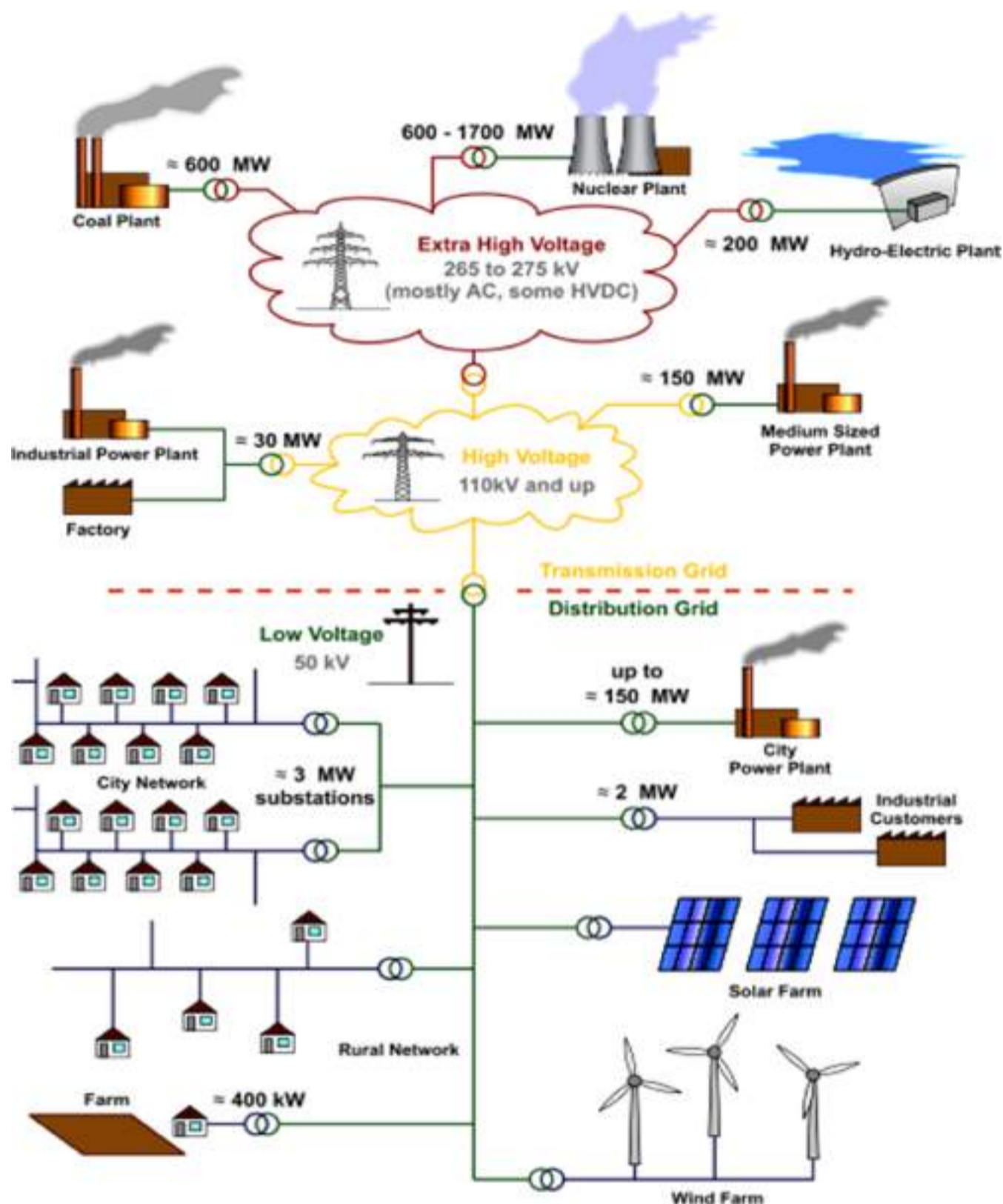

Vientisą elektroenergetinę sistemą sudaro **elektrinės, įvairių įtampų elektros perdavimo bei paskirstymo linijos ir elektros energijos ėmėjai (vartotojai)**. Visus šiuos energetinės sistemos elementus daro neatsiejama ir priklausoma vienas nuo kito pagrindinė elektros energijos savybė: **elektros energija pagaminama, perduodama dideliais atstumais, paskirstoma ir suvartojama tuo pačiu laiko momentu**. Jau praėjo beveik pusantro šimtmečio nuo elektros energijos atradimo ir praktinio pritaikymo, tačiau iki šiol neatrasta metodų ir būdų bent kiek didesniai elektros energijos kiekiui sandėliuoti.

Elektros energija turi didelius privalumus lyginant su kitomis energijos rūšimis. Ją patogiu transportuoti dideliais atstumais, paskirstyti įvairiais kiekiais, ir paversti kitomis energijos rūšimis: mechanine, šviesos, elektromagnetine, šilumine ir kt. Tačiau dėl elektros energijos gamybos ir sunaudojimo **vienalaikiškumo** (t. y. kiekvienu laiko momentu turi būti pagaminta toks jos kiekis, kiek tuo momentu vartotojai jos reikalauja) labai aktuali problema yra **nenutrūkstamas elektros energijos tiekimas kiekvienam vartotojui**. Elektroenergetinė sistema kiekvienu laiko momentu turi pagaminti vartotojų pareikalaujamą reikiamos kokybės energijos kiekį. Jos generuojama galia kiekvienu laiko momentu turi atitikti vartotojų pareikalaujamą galią. Tačiau vartotojų pareikalaujama galia nuolat kinta laiko bėgyje (tiek paros, tiek ir metų bėgyje). Šios ypatybės kelia elektros ūkiui ir atskiriems jo elementams **griežtus visų sistemos įrenginių darbo patikimumo ir sistemos stabilumo reikalavimus**.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo prasidėjo ūkio objektų privatizacija, žemės ir kitų objektų gražinimas buvusiems savininkams. Buvo visuotinai laikomasi nuostatos, kad tik privatus kapitalas visose ūkio šakose gali duoti geriausių rezultatų. Todėl manoma, kad ir energetikos ūkis bus efektyviau valdomas jį privatizavus. Tačiau privatizavimas ir nesugebėjimas sukurti konkurencinių rinkų skatina monopolinio elgesio stiprėjimą. Buvo dedamos intensyvios pastangos privatizuoti elektros ūkį, nes privatizacijos šalininkus pirmiausia skatino vienkartinis pelnas parduodant elektros ūkio objektus.

Į energetinių įmonių vadovaujančius postus buvo paskirti jauni, energingi įvairių sričių vadybininkai, su neadekvačiai dideliais atlyginimais, bet neturintys reikiamos kompetencijos nei kvalifikacijos elektroenergetinio ūkio valdyme. Prasidėjo taip vadinamas elektros ūkio „optimizavimas“. Buvo mažinamas darbuotojų, tame tarpe ir didelę patirtį turinčių, aukštos kvalifikacijos darbuotojų skaičius. Taip pat buvo mažinami likusių **gamybiniame darbe** kvalifikuotų darbuotojų atlyginimai. **Vientiso, techniškai labai sudėtingo, jautraus klimatinėms sąlygoms energetinės sistemos elektros ūkio eksploatavimas, elektros energijos kokybės, tiekimo patikimumo užtikrinimo klausimai liko nuošalėje**. Nors elektros energijos kilovatvalandės savikainoje solidžią dalį sudaro VIAP (viešąjį interesą atitinkančios priemonės) komponentė, „reorganizatoriai“ veikė tik savo privačiais interesais, tartum vykdydami iš šalies duotą, valstybei ir visuomenei priešišką, užduotį. Pasaulinėje praktikoje buvo žinomi sudėtingų, stambių, visą valstybės teritoriją apimančių objektų (elektroenergetinės sistemos, geležinkelių tinklai ir kt.) nesėkmingos privatizacijos pavyzdžiai. Tai ir gana dažnai kylančios JAV ir Vakarų Europos elektroenergetinių sistemų tarpsteminės avarijos, nepavykusi JAV Kalifornijos valstijos elektroenergetinės sistemos, Anglijos geležinkelių tinklo ir kitų objektų privatizacija. Bet, siekiant greito, neuždirbto pelno, teko mokytis ne iš svetimų, o iš savų klaidų.

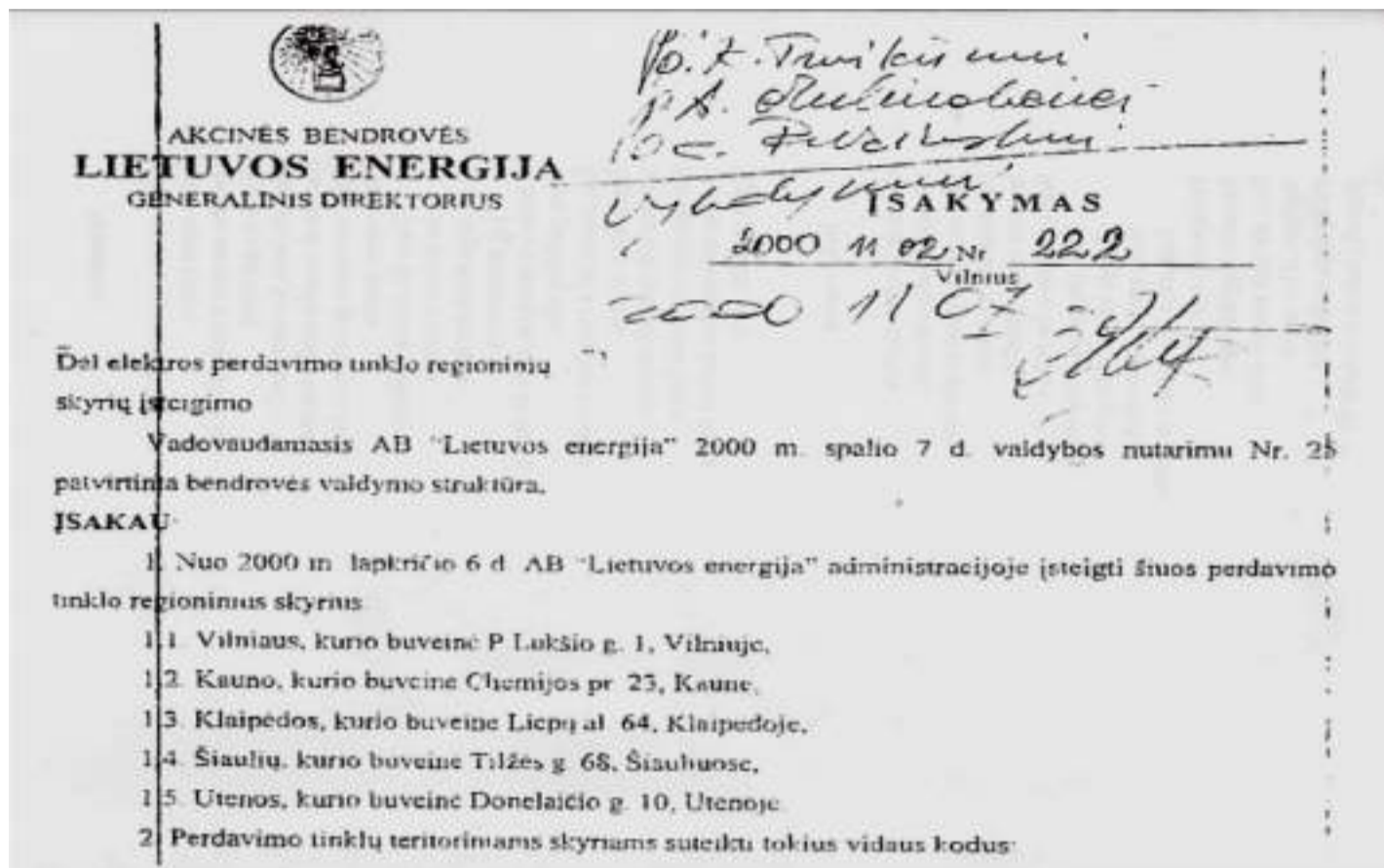

Energetinės sistemos multisimbolinė schema

14. Akcinės b-vės „Lietuvos energija“ PERDAVIMO TINKLO ŠIAULIŲ SKYRIUS.

Antroje 2000 – jų metų pusėje pradėta vykdyti AB „Lietuvos energija“ reorganizacija: AB sudėtyje įsteigtas Perdavimo tinklo departamentas, turintis penkis perdavimo tinklo regioninius skyrius. Šio departamento funkcijos – tiesiogiai valdyti 330 ir 110 kV elektros perdavimo tinklą, vykdyti jo priežiūrą ir eksploataciją, valdyti personalą ir turtą, atskirtą nuo elektros tinklų įmonei liekančio žemesnių įtampų (skirstomojo) elektros tinklo.

AB „Lietuvos energija“ generalinio direktoriaus 2000.11.02 d. įsakymu Nr. 222 nuo 2000.11.06 d. įsteigtas Perdavimo tinklo Šiaulių skyrius. Skyriaus viršininku paskirtas V. Dambrauskas, iki tol buvęs Šiaulių ET pastočių tarnybos viršininku. Jis tiesiogiai pavaldus

AB „Lietuvos energija“ perdavimo tinklo direktoriui. Viršininko pavaduotoju paskirtas V. Grušas, buvęs centrinės dispečerinės tarnybos viršininku

V. Dambrauskas

Iki 2000.12.15 d. buvo suformuota skyriaus struktūra ir personalas. Skyriuje suformuotos šios tarnybos: techninio planavimo (v – kas A. Kaušas), centrinės dispečerinės (v – kas R. Gabrys), linijų (v – kas A. Daugmaudis), pastočių (v – kas V. Paulikas), relinės apsaugos, elektroautomatikos (v – kas J. Gleveckas) bei materialinio aprūpinimo ir ūkio (v – kas A. Jokupas).

Visas tarnybų personalas pagal reikalingas kompetencijas buvo sukomplektuotas iš Šiaulių ET įmonės atitinkamų tarnybų darbuotojų. Skyriuje įdarbinta 62 darbuotojai. Skyrius įsikūrė iš Šiaulių ET perimtose Pastočių tarnybos patalpose. Po dviejų metų patalpos buvo rekonstruotos pagal skyriaus funkcionavimo poreikius.

Nuotr.: I. Ramanauskienė, V. Dambrauskas ir J. Gleveckas

Pagrindiniai perdavimo tinklo skyriaus tikslai – įrenginių techninės būklės diagnozavimas, remontų, techninio aptarnavimo, renovacijų planavimas ir vykdymas, operatyvinis tinko įrenginių valdymas ir avarių juose likvidavimas, rekonstrukcijų ir kitų projektų valdymas, vykdymo organizavimas ir techninė priežiūra, rangovų vykdomų darbų kontrolė ir priėmimas. Vykdam šiuos uždavinius mažiausiomis sąnaudomis ir saugiai užtikrinamas patikimas perdavimo tinklo įrenginių funkcionavimas ir nepertraukiamas elektros energijos tiekimas.

Skyriui priskirti įrenginiai: 330 kV oro linijos – 242,2 km, 110 kV oro linijos – 892,4 km, 330/110/10 kV pastotės – 2, 110 kV skirstyklos – 34, 330/110/10 kV transformatoriai – 4, 110 kV transformatoriai – 4, 10 kV, reguliuojamieji transformatoriai – 2.

Perdavimo tinklo Šiaulių skyriaus darbuotojai

Iš kairės: A. Petrulevičius, V. Dambrauskas, I. Ramanauskienė, G. Mikalauskas, A. Gružas, A. Daugmaudis, A. Kaušas, J. Gleveckas, R. Ratkus ir R. Gabrys.

Perdavimo tinklo Šiaulių skyrius baigė funkcionuoti, kai, reorganizavus AB „Lietuvos energija“, buvo įsteigta perdavimo tinklo operatoriaus įmonė AB LITGRID. 2010 m pradžioje į šios įmonės Tinklo priežiūros Šiaulių grupę priimta 9 skyriaus darbuotojai. Likusi skyriaus dalis, vykdanči eksploatacinius darbus, integruota į AB TETAS. Per šias reorganizacijas atleista apie pusė kvalifikuotų skyriaus darbuotojų.

14. VAKARŲ SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ ŠIAULIŲ FILIALAS.

Direktorius V. Ponelis

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo buvo įsteigta Energetikos ministerija. Visos elektros ir šilumos ūkių įmonės bei jas aptarnaujančios organizacijos tapo Lietuvos valstybinės energetikos sistemos „Lietuvos energija“ struktūriniais padaliniais. „Lietuvos energija“ buvo didžiulis ir labai svarbus Lietuvos ūkio vienetas. 1994 metais miestų „Šilumos tinklų“ įmonių bazėje buvo sukurtos specialios paskirties akcinės bendrovės, kurios į savo balansą perėmė aplinkinių rajonų šilumos tinklus bei katilines. Daugelis šilumos ūkio įmonių dirbo nuostolingai. Kai kuriuose padaliniuose gaunamos pajamos nepadengdavo produkcijos savikainos. Iki 1997 metų gyventojams tiekiamai šilumos energijai kaina buvo nustatyta mažesnė už savikainą. Dėl to valstybė buvo išskolinusi daugiau kaip milijardą litų. 1997 metais buvo realiai pradėtos energetikos ūkio reformos. Šilumos ūkio bendrovės buvo atskirtos nuo AB „Lietuvos energija“ ir perduotos savivaldybių žinion.

Finansinę padėtį elektros ūkyje lėmė ne vien kolektyvų darbo rezultatai, bet ir iš praeities užsilikę stereotipai, dabar pasireiškiantys kelias pavidalais. Visuomenė labai gerai atsiminė tuos laikus, kai elektros energijos kilovatvalandė kainavo vieną ar keturias kapeikas, todėl formavosi nuomonė, kad elektra negali būti brangi, energetikai gali palaukti pinigų, nes jiems nereikia jos iš kažkur vežti, ji pati atiteka laidais be didelių pastangų. Dažnas ūkinis vienetas savo mokėtinų sumų sąrašė mokesčių už elektros energiją įrašydavo paskutinėse eilutėse, todėl nenuostabu, kad tam dažnai nelikdavo pinigų. Energetikų pinigais buvo naudojama net sprendžiant su energetika nesusijusias problemas. Pavyzdžiui, Lietuvos Vyriausybė buvo išipareigojusi apmokėti pridėtinės vertės mokesčių už kaimo vartotojų sunaudotą elektros energiją (tai tęsėsi iki 2000 – jų metų).

LR Seimas 2001 m birželio 28 d. priėmė AB „Lietuvos energija“ reorganizavimo įstatymą. Pagal jį skaidymo būdu buvo atskirtos elektros gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklos. Šiaulių elektros tinklų įmonė tapo AB „Vakarų skirstomieji tinklai“ filialu.

Greta kasdieninio darbo buvo ir ekstremalių situacijų. Viena iš jų susijusi su skolų už sunaudotą energiją išieškojimu. Iki 2000–jų metų susidarė išpūdingas skolininkų sąrašas. Išskolinimas siekė 8 milijonus litų. Vartotojai rasdavo užtarėjų valstybės institucijose, todėl visaip buvo vilkinamas atsiskaitymas už elektros energiją.

Valstybėje nuolat stokojant pinigų nebuvo atsiskaitoma laiku. Kitas pavyzdys: ištrauka iš Energetikos ministro A. Stasiukyno rašto:

„Energetikos ministerija, atsižvelgdama į sunkią žemės ūkio bendrovių finansinę padėtį, leidžia netaikyti „EEV taisyklių“ 7 punkte numatytų sankcijų žemės ūkio bendrovėms, atsiskaitančioms už einamojo laikotarpio suvartotą elektros energiją, o skolos grąžinimui pasirašiusioms su energijos tiekėju skolos grąžinimo sutartis. Šiam tikslui energetinėse zonose yra sudarytos žemės ūkio vartotojų skolų už elektros energiją ir gamtines dujas likvidavimui nagrinėti komisijos, į kurias įtraukti rajonų valdybų žemės ūkio skyrių atstovai“.

Reikia pasakyti, kad komisijos neturėjo jokių realių svertų išskolinimų išieškojimo procedūroje. Praktiškai darbo rezultatas likdavo vienas – didžiulė krūva prirašytų popierių.

Arba toks vyriausybės nutarimas:

1995 m. vasario 20 d. Nr. 256

Vilnius

Dėl išskolinimo už energetikos išteklius

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutaria:

1. Įpareigoti Energetikos ministeriją nurodyti jos reguliavimo srities įmonėms laikinai, iki 1995 m. balandžio 10 d., sustabdyti sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų, finansuojamų iš Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, išskolinimo už energetikos išteklius išieškojimą per ūkinius teismus.

2. Pavesti ministerijoms, departamentams, kitoms valstybinėms tarnyboms ir miestų (rajonų) valdyboms užtikrinti, kad jų reguliavimo sričiai priskirtos sveikatos priežiūros ir kitos įstaigos, finansuojamos iš Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, iki 1995 m. balandžio 10 d. atsiskaitytų už išskolinimą energijos tiekėjams ir mokėtų einamąsias įmokas pagal energijos tiekimo sutartis.

Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras,
pavarduojantis Ministrą Pirmininką
Finansų ministras

Mindaugas Stankevičius
Reinoldijus Šarkinas

Kiekvienas toks nurodymas įnešdavo sumaištį. Aišku, situacija valstybėje visą laiką buvo įtempta, visiems trūko pinigų, bet kažkodėl vyravo bendra nuomonė dėl atsiskaitymo už energijos resursus: tai nėra pirmaeilis dalykas. Skolos kaupėsi, o tada ūkio subjektai jau nebeišgalėdavo jų apmokėti. Tuo būdu 1999 metų pabaigoje jau turėjome „sukaupe“ **5,4 milijono Lt beviltiškų skolų**. Tokia padėtis negalėjo ilgiau tęstis. AB „Lietuvos energija“ nuosekliai siekė, kad atsiskaitymas už elektros energiją vyktų įstatymų nustatyta tvarka.

Vienu metu buvo susikaupusi beveik 50 milijonų litų skola bendrovei. Pridėjus Lietuvos elektros energijos vartotojų 60 milijonų litų skolą ir Baltarusijos 320 milijonų litų skolą, o metinei apyvartai tesiekiant 1,5 milijardo litų, akivaizdu, kad bendrovės finansinė padėtis buvo sudėtinga.

2000 metų pradžioje AB „Lietuvos energija“ dukterinės statybinės įmonės padidino įstatinius kapitalus papildomais įnašais ir tapo savarankiškoms. Tai buvo pirmas bendrovės restruktūrizavimo etapas.

2001.11.05 SPAB „Lietuvos energija“ akcininkų susirinkimas priėmė nutarimą reorganizuoti bendrovę skaidymo būdu – iš SPAB „Lietuvos energija“, kuri tęsia veiklą be specialios paskirties statuso, išskirti turto, teisių bei pareigų dalis ir įsteigti naujas bendroves: AB „Lietuvos elektrinė“, AB „Mažeikių elektrinė“, AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „Vakarų skirstomieji tinklai“. Buvo pradėta dirbti rinkos ekonomikos sąlygomis. Prie to buvo pratinami ir įmonės padaliniai. Jų biudžetas jau priklausė nuo aptarnaujamų linijų ir įrenginių kiekio, nuo darbo rezultatų. Labai svarbu buvo mažinti vartotojų išskolinimus už elektros energiją, mažinti perdavimo ir skirstymo technologines sąnaudas, laiku atlikti įrenginių priežiūros ir remonto darbus.

Nors „Elektros energijos naudojimo taisyklėse“ buvo numatytos sankcijos už savalaikį neatsiskaitymą, bet pagal nurodymus „iš viršaus“ buvo daromos išimtys.

Tai patvirtina toks pavyzdys:

2000 m. liepos 27 dieną, už nuolatinį neatsiskaitymą bei skolų augimą, dviem Šiaulių miesto bendrovėms AB „Gubernija“ ir AB „Šiaulių stumbras“, vadovaujantis elektros energijos tiekimo taisyklėmis, buvo nutrauktas elektros energijos tiekimas. Kilo didžiulis triukšmas. Bendrovių vadovai nuvyko pas miesto merę V. Stasiūnaitę, ir, pateikę savo versijas dėl atjungtos elektros energijos, susilaukė netikėtai didelio užtarimo. ŠET direktorius buvo skubiai iškviestas pas merę. Prie merės kabineto durų mindžiukuojantis žurnalistų būrelis rodė, kad laukia ne visai malonus pokalbis. Abiejų įmonių direktoriai ir merė buvo gerokai įsiaudrinę ir be užuolankų užklauskė, kieno užsakymu Šiaulių elektros tinklai įvykdė diversiją. Paaikškinimas, kad jokia politinė partija ar verslo grupė čia niekuo dėtos, elektros energija atjungta už skolas, visai užrūstino pašnekovus. Ekspromtu per penkiolika minučių buvo sukurtas raštas LR Seimui ir LR Vyriausybei. Rašto turinys: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė davė nurodymą atjungti elektros energiją veikiančioms įmonėms. Šiauliuose š. m. liepos 27 dieną buvo atjungta elektra bravorui „Gubernija“, AB „Stumbras“. Šios įmonės yra pelningos ir skolų neturi. Sustabdyti technologiniai procesai davė nuostolius - sugadinta produkcija, sugadinti kompiuteriai ir įranga - nuostoliai dar skaičiuojami ir bus keliamos baudžiamosios bylos. Reikalaujame skubiai reaguoti į tokią elektros tinklų darbuotojų savivalę ir vykdomą antivalstybinę politiką. Šiauliuose ekonominė padėtis jau prie socialinio sprogingimo. Laukiame skubaus atsakymo“. (Kalba netaisyta).

Pirmiausia sureagavo Ūkio ministerija, ir per ELTA išplatino pranešimą, kuriame atsiriboja nuo Šiaulių elektros tinklų veiksmų. AB „Lietuvos energija“ generalinis direktorius A. Keserauskas tvirtai gynė elektros tiekėjų poziciją. Buvo paruošti pranešimai žiniasklaidai, juos išplatino ELTA ir BNS.

Baudžiamųjų bylų kėlimo iniciatoriai aprimo. Baigėsi ir energetikų juodinimo kampanija per žiniasklaidos priemones. Šiaulių merė V. Stasiūnaitė, taip energingai įsijungusi į skolų išieškojimo procesą, taip pat staigiai prarado norą dalyvauti jame. Netrukus akcinei bendrovei „Šiaulių stumbras“ buvo paskelbtas bankrotas. Nemažai dar prieš dešimtmetį buvusių galingų įmonių, neprisitaikiusių dirbti rinkos sąlygomis, ruošėsi bankrotams. Atsiskaitymas už sunaudotą elektros energiją dar kurį laiką buvo aktualiausia problema. Padėtį gelbėjo tarpininkai, už skolas siūlydami įrenginius, specialiąją techniką, automobilius. Situacija stabilizavosi tik po 2000 – jų metų.

2000 – siais metais, po beveik trijų metų pertraukos, buvo padidinti elektros energijos tarifai, palaiptai pradėta atsiskaitinėti su rangovais už įrenginių remonto darbus. Kai kuriems iš jų atsiskaitymas vėlavo daugiau negu pusę metų.

Kita energetikos ūkį kamavusi problema – tai spalvotųjų metalų ir alyvos vagystės. Tik per 2001 ir 2002 metus Šiaulių elektros tinkluose buvo įvykdytos 604 vagystės. Pavogta 45 tonos transformatorių alyvos, 125 tonos aliuminio laidų. Išleidus transformatorinę alyvą, buvo sugadinami transformatoriai. Be to sutrikdomas elektros energijos tiekimas tiems vartotojams, kurie iki tol gavo energiją per sugadintus ir pavogtus įrenginius.

Kartą, apsilankius grupei LR Seimo narių Elektros tinklų įmonėje, buvo pasiguosta, kad normalų energetikų darbą, be kitų problemų, labai trikdo metalo ir alyvos vagystės. Tuometinis Nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas Algimantas Matulevičius tuo susidomėjo, paprašė jo vardu parašyti raštą, ir išsamiai išdėstyti problemą, pateikti pasiūlymus. Pažadėjo visokeriopą pagalbą.

Siunčiamuose raštuose informavome, kad Šiaulių elektros tinklų aptarnaujamoje zonoje vien tik per 2002 metus iš veikiančių elektros įrenginių buvo pavogta 742 km (102573 kg) 0,4 – 10 kV oro linijų laidų ir 6657 kg transformatorinės alyvos. Per 331 vagystę Elektros tinklams padaryta 963,1 tūkst. Lt žala. Buvo akcentuota ir nusikalstamos veikos moralinė pusė, taip pat įtaka valstybės nacionaliniam saugumui – nebaudžiamai gadinamas valstybinis turtas, be elektros energijos paliekami gyventojai, įmonės, ūkiai. Deja, nei į vieną iš trijų mūsų kreipimusi p. A. Matulevičius nesureagavo, negauta net informacijos, ar bandyta LR Seime tą problemą spręsti.

Tuo tarpu teisėsaugos organai šias vagystes traktavo kaip smulkias ir nepavojingas visuomenei. Teisėsaugos požiūri į problemą rodo pateikiamas pavyzdys – ištrauka iš nuteisto vagies apeliacinio skundo.

“... A. Grigaitis, bei jo gynėjas advokatas B. Varsackis pareiškėme teismui nušalinimą dėl vienašališkumo, tačiau teisėjas nenusišalino... Į mūsų prašymą apklausti civilinį ieškovą taipogi nebuvo atsižvelgta, ir jo neapklausė. Be to buvo atmestas mūsų prašymas iškviesti nepriklausomą specialistą iš Kauno technologijos universiteto docentą A. Morkvėną, kuris teismui būtų patvirtinęs, kiek transformatorius gali dirbti be alyvos ir ar alyva yra transformatoriaus sudėtinė dalis. Todėl teismas pažeidė proceso normas, o būtent: LR BPK 17 str., LR BPK 264 str., LR BPK 267 str. 15 dalies 5 ir 6 punktus, LR BPK 382 str. 1 dalį. Ankščiau išvardinti motyvai įrodo teismo vienašališkumą. Dėl šių aplinkybių aš negalėjau užduoti klausimų specialistui, liudininkams, todėl teismas nesurinko visų įrodymų tokių kaip: kiek laiko transformatorius gali veikti be alyvos, ar alyva iš tiesų yra transformatoriaus sudėtinė dalis, absoliučiai nebuvo nustatyta nusikaltimo metu padaryta žala Nes užpylus alyvą į transformatorių, ji tampa transformatoriaus sudėtimi ir atitinkamai yra nurašoma į sąnaudas. Įmonėje toks turtas nustoja egzistuoti, už jį valstybei nemokamas nei turto, nei joks kitoks mokėtis. Manau, kad teismui sunku buvo pripažinti, kad galima pavogti visiškai bevertį turtą ir jį pardavus uždirbti. Todėl teismas pažeidė LR BK proceso kodekso 385 str. 1 dalies 1 ir 4 punktus.”(Kalba netaisyta).

Tokia advokato “kūryba”, fantazija ir logika pralenkia bet kokias liaudies pasakų fantazijas ir apibūdina teismų darbo kokybę daugumoje analogiškų bylų.

Vagysčių mastai varė į neviltį. Negana to, teisėsaugos organai labai tolerantiškai elgėsi pagautų vagių atžvilgiu. Teismo posėdžiuose energetikai buvo kaltinami bloga turimo turto apsauga (neįrengtos apsaugos sistemos), laisvu priėjimu prie įrenginių. Pranešę apie vagystes, dažnai gaudavome atsisakymą kelti baudžiamąją bylą. Biurokratiu susirašinėjimu apkraunami teisėsaugos organai ir įmonės darbuotojai, o rezultato nėra. Santykiai tarp Elektros tinklų įmonių ir teisėsaugos organų pareigūnų darėsi nenormalūs, įtemti.

Nepažabojamos vagystės, vartotojų įsiskolinimai už elektros energiją, daugiau kaip per pusę sumažėjusi vartotojų naudojama galia (467 MW – 1989 metais ir 207 MW – 1999 metais), maža elektros energijos pardavimo kaina (tik 2000 metais vidutinis tarifas perkopė 20 centų už kWh ribą). Dėl šių priežasčių buvo juntamas nuolatinis pinigų stygius.

Šiaulių elektros tinklų įmonė buvo minima kaip sėkmingai dirbantis kolektyvas.

Nepaisant visokių negandų buvo vykdomi darbai modernizuojant elektros tinklus, didinant elektros energijos tiekimo patikimumą. Rekonstruota, panaudojant naujos kartos įrenginius, Šiaulių 330/110/10 kV TP, Raseinių 110/35/10 kV TP, Radviliškio 110/35/10 TP, Tytuvėnų 35/10 kV TP, Pakruojo 110/35/10 TP 10 kV skirstykla. Pradėti Šeduvos 110/35/10 TP, Miglos 110/10 TP, Joniškio 110/35/10 TP rekonstrukcijos darbai.

Dideli darbai atlikti skirstomajame tinkle iškeliant apskaitas iš privačių valdų. Šio proceso iniciatoriais buvo Šiaulių elektros tinklai, pirmieji paruošę taisykles orinių įvadų kabeliavimui ir apskaitų iškėlimui. Tikslu pagerinti elektros energijos kokybę vartotojams ir padidinti tinklo pralaidumą, buvo pradėta montuoti stulpines transformatorines.

Kitas labai svarbus momentas dešimtmetyje, tai nuo devyniasdešimtųjų metų, prasidėjusi įmonėje kartų kaita. Sulaukę pensinio amžiaus, praktiškai per dešimtmetį su įmone atsisveikino nemažas skaičius darbuotojų, visą savo gyvenimą paskyrusių Šiaurės Lietuvos energetikos tinklo kūrimui, puoselėjimui. Tai žmonės, pradėję pirmuosius krašto elektrifikavimo darbus, gyvenę įmonės džiaugsmams ir rūpesčiams, neretai įmonės interesus laikę viršesniais už asmeninius. Žmonės, palikę gilų pėdsaką ne tik energetikoje, tai direktorius V. Buinevičius, Centrinės dispečerinės tarnybos viršininkas K. Degutis, Gamybinio - techninio skyriaus viršininkas F. Andruškevičius, nuo pat ištakų energetikos priežiūroje ir realizavime dirbęs A. Vozbutas, Remonto – statybos baro viršininkas J. Regalas, Įrenginių remonto cecho viršininkas S. Rauba, finansininkė E. Šaparauskienė, ekonomistė V. Mikalauskienė, rajonų elektros tinklų skyrių viršininkai A. Buta, V. Šikšnys, P. Bielskis, I. Radavičius E. Buivys ir kiti, neabejoju, dar ir dabar prisimenami kaip dalykiški, operatyviai problemas sprendę vadovai.

O kaip neprisiminti ūkio dalies vadovės D. Stungytės pastangų puoselėjant elektros tinklų gamybinės bazės aplinką, rūpinantis, kad atsakingą darbą dirbė kolektyvo žmonės, turėtų galimybę pailsėti po sunkaus darbo, pasidžiaugti savo ar kolegų laimėjimais.

Įgaunantys pagreitį restruktūrizacijos bei privatizavimo procesai neigiamai veikė energetikus, kurių kiekvienam buvo į sąmonę įaugęs supratimas sąžiningai vykdyti pagrindinį savo uždavinį – nepertraukiamai tiekti visiems vartotojams nustatytos kokybės elektros energiją. Sumaištį ir abejones padidindavo ateities modelių kūrimo architektai – įvairūs patarėjai restruktūrizacijos bei privatizavimo

klausimais. Kaimyninių šalių Latvijos ir Estijos vyriausybės priėmė sprendimus nevykdyti pagrindinių energetinių objektų privatizavimo, o palikti juos valstybės nuosavybėje, įvertinę didžiules problemas, kurias 2000 bei 2001 m. turėjo aprūpinant elektros energija vartotojus vienos iš labiausiai išsivysčiusių JAV valstijų – Kalifornijos energetikai. Ši valstija buvo rodoma pavyzdžiu, kaip rinkos ekonomikos sąlygomis turėtų būti tvarkomas energetikos ūkis. Po restruktūrizavimo bei privatizavimo valstija nesugebėjo patenkinti vartotojų poreikių. Situacija stabilizavosi tik energingų valstybės veiksmų dėka.

Nežiūrint visų abejonių, energetikos pertvarkos procesai Lietuvoje buvo energingai vykdomi ir jau 2002 metais pusė Lietuvos skirstomojo tinklo, kurio sudėtyje buvo ir Šiaulių elektros tinklai, buvo privatizuota. Prasidėjo nauja energetikos era.

15. BAIGIAMOJI DALIS

Leidiny „ŠIAULIŲ ELEKTROS TINKLŲ ISTORIJA“ (trys dalys) apima laikotarpį nuo pirmosios elektrinės paleidimo Šiaulių mieste 1902 metais iki valstybinės įmonės „Šiaulių elektros tinklai“ privatizavimo, įvykdyto 2002 m.

2000 – 2002 metais įvyko eilė Lietuvos energetinio ūkio valdymo reorganizacijų ir restruktūrizavimų. Todėl šį leidinį nuspręsta užbaigti 2002.12.31 d. data.

Lietuvos Energetikų senjorų klubo taryba ir Energetikos muziejaus direktorius V. Šaduikis pasiūlė leidinį „Šiaulių elektros tinklų istorija“ perduoti saugoti Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejui. Pasiūlymui pritarė LESTO Šiaulių regioninio tinklo valdymo departamento vadovybė ir Šiaulių energetikų senjorų klubo taryba.

2011.10.24 d. į LESTO Šiaulių regioninio tinklo valdymą atvyko Lietuvos Energetikų senjorų klubo Tarybos atstovai prof. Leonas Ašmantas ir Stasys Bilys. Departamento direktorius Kęstutis Kazlauskas, Šiaulių energetikų senjorų klubo tarybos pirmininkas Jonas Gleveckas ir leidinio „Šiaulių elektros tinklų istorijos“ redaktorius Kazimieras Degutis atstovams perdavė leidinį „Šiaulių elektros tinklų istorija“. Jie „ŠET istorija“ nugabeno į Rietavą ir pagal Dovanojimo aktą Nr 5 ją perdavė Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktoriui Vytui Rutkauskui.

Po „ŠET istorijos“ perdavimo Lietuvos Energetikų senjorų klubo atstovams:

Nuotr. iš kairės: K. Kazlauskas, L. Vaišvilienė, K. Degutis, prof. L. Ašmantas, S. Bilys ir J. Gleveckas

Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejuje po „ŠET istorijos“ priėmimo:

Nuotr. iš kairės: Milda Vyšteinaitė, Otilija Gricienė, prof. L. Ašmantas, S. Bilys ir V. Rutkauskas

Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus
 (Įmonės kodas 188208112)
LESTO Šiaulių regiono tinklo valdymo departamentas

DOVANOJIMO AKTAS Nr.5

Rietavas,

2011m. spalio 24 d.

Mes, LESTO Šiaulių regiono tinklo valdymo departamento direktorius **Kęstutis Kazlauskas** ir buvęs ilgametis Šiaulių elektros tinklų Centrinės dispečerinės tarnybos viršininkas bei „ŠET istorijos“ redaktorius **Kazimieras Degutis**, dovanojame **Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejui**, kuri atstovauja direktorius **Vytas Rutkauskas**,

„Šiaulių elektros tinklų istoriją“ 3 (tris) tomus.

„ŠET istorijai“ medžiagą surinko ir paruošė **Janina Vareikienė, Laimutė Vaišvilienė ir Kazimieras Degutis**, apipavidalino **Jūratė Bartusevičienė**, maketavo **Rita Norkuvienė**, viršelius sukūrė ir pagamino tautodailininkas **Aleksas Steponavičius**.

Perdavė:
 (K. Kazlauskas)
 (K. Degutis)

Priėmė: (V. Rutkauskas)

